

**razgovor s MINISTRICOM
BAYWATCH**

Breveti

**KOSOVO Republik
Košarkaški turnir**

Ana Kaštelan

G
REGAL

Godina 4. Broj 13 svibanj '99. Prvi studentski list u dubrovniku

13

ISSN 1331 - 839X

5 Kn
cijena

uvodnik

Prvi studentski list u
Dubrovniku

Ćira Carića 4
20 000 Dubrovnik
telefon redakcije:
445-796
fax: 435-590 za Gregal

Gregal On line:
Error! Bookmark not defined.
e-mail:gregal@vdu.hr

Glavni urednik:
Snježana Makivić

Pomoćnik glavnog urednika
za desk:
Julijana Antić

Tajnik:
Safet Đuderija

Web stranice:
Damir Gabeljić

Redakcija:
Mato Brautović, Maro
Bošnjak, Vedran Levi, Alen
Ređović, Stijepo Gandufi,
Srđan Žitković, Livija Sinković,
Ivan Pamić

Vizualno oblikovanje:
dizajnerski studio m&m
Mirna Jerić - Maro Krile

Fotograf:
Tonči Planzibat

Naklada:
499 primjeraka
List izlazi na Veleučilištu u
Dubrovniku

Izrada fotolita:
Maxim d.o.o.

Tisak:
Tiskara Alfa-2

godina IV, broj 13.

Za članke
odgovaraju
potpisani.
Prihvaćamo sve
rukopise.
Uredništvo zadržava
pravo neslaganja s
objavljenim člancima.
Uredništvo zadržava
pravo na skraćivanje
tekstova.

Čini se da je situacija sve više takva da one koji nas predstavljaju moramo upoznavati putem medija. Prisjetimo se da smo bivšeg predsjednika SZ, Slavena Boguta, upoznali tek pri kraju mandata, iako je na tom mjestu bio dvije godine.

Takvu iznenadnu slavu može zahvaliti isključivo ovom listu i njegovim novinarima željnim brze slave i promjene vlasti. Međutim, novi predsjednik Kristijan Pavić je krenuo koracima svoga prethodnika. Naime, ni on nije osjetio potrebu da sazove studente, te im se obrati i ponudi odgovore na neka od važnih studentskih pitanja. Iako će se uskoro napuniti sto dana od Pavićeve "vladavine", nije ispunio niti minimum datih obećanja. Cijene u kantini su ostale iste, mentorstvo nije uvedeno, a uvjeti koji su bili najveće njegovo predizborno obećanje su smanjeni. Međutim, zaredale su se manifestacije poput turnira u šahu, turnira u malom nogometu, turnira u košarci, turnira u .... Oprostite, tu su i protestno pismo protiv uvođenja posebnih nameta na zaradu u Studentskom centru, te glas predsjednika ZA smanjenje uvjeta za upis na sljedeću godinu studija.

Odgovor koji bi nam vjerovatno dao predsjednik da smo ga pitali zašto se ne rade značajniji projekti glasio bi - Novaca nema. Da, istina je da novca nema, ali prethodno spomenuta obećanja mogla su se ostvariti i bez novca od Ministarstva. Za provedbu tih projekata potrebno je bilo samo malo koordinacije, što je od slavnog koordinatora izostalo.

Što na kraju reći, Pavić će se poslije ovoga uvodnika morati promijeniti, ili možda neće. Sigurno je samo da će ga, zahvaljujući našoj naslovnici, studenti upoznati likom, kad već ne mogu djelom.

Povodom iznošenja projekta "Dubrovnik - sveučilišni grad" Veleučilište je posjetila Ministrica znanosti i tehnologije Milena Žic-Fuchs. Kako je ministrica imala grlobolju i nije mogla puno govoriti, samo je Gregal uspio u kratkom razgovoru dobiti odgovore na tek dio aktualnih pitanja iako bi studenti voljeli da netko ima vremena na njih odgovoriti.

- Kada i kako će se riješiti pitanje diploma studenata Veleučilišta koji su studij započeli kao studenti Pomorskog fakulteta u Dubrovniku?

Cijela procedura mora se još jednom potaknuti na Vladi jer je to formalno pravni problem koji se mora što skorije riješiti. Koliko će to točno trajati ne možemo točno reći, ali Ministarstvo je do sada činilo, a činit će i dalje da to bude što brže.

- Na ovogodišnjim studentskim izborima za predsjednike SZ-ova na četiri Sveučilišta izabrani su članovi HAZ-a. Čini li Vam se da su studentski izbori ispolitizirani?

Gledajte, Studentski zbor u svakom slučaju ide na ruku studentima, jer predstavlja organizaciju studenata kroz koju studenti mogu verbalizirati ono što žele i dobiti financije potrebne za svoje projekte.

Ono što ja sada čujem po svim Sveučilištima jest jedno načelno nezadovoljstvo sa postojećim Zakonom o Studentskom zboru. Međutim, Hrvatski studentski zbor je krenuo u legalnu proceduru izmjene tog zakona. Drugim riječima, ne znam koliko je uopće uputno govoriti o nekakvoj politizaciji izbora, ako se taj Studentski zbor trudi na legalan način promijeniti sve ono što studentima ne odgovara.

- Kako komentirate tenzije Sveučilišnih studentskih zborova da se predstavnici Veleučilišta u Hrvatskom studentskom zboru svedu na samo jednog?

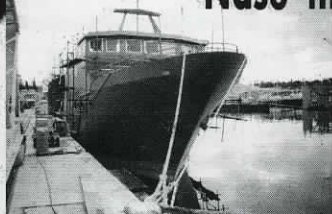
Studentski zbor je autonomno tijelo. To znači da sve ono što će studenti na demokratski način izglasati i držati optimalnim rješenjem u datom trenutku, Ministarstvo će podržati. Ministarstvo nema stav oko toga.

U ovom broju: U ovom broju: U ovom broju: U ovom broju:

Intervju

1 | 2 Dva i po pitanja Ministrici

"Naše more"

Vi ste krivi, 'ko vas j...

Jesu li najbolji doista najbolji?

Kosovo republik

Nije

nam jasno...

Legenda o ukletom otoku

Zlatan Milat
bariton klape "Kumpaniji"

Ante Martić Predsjednik HSZ - a

Početak ove godine istekao je mandat studentskim predstavnicima na Veleučilištu. Obzirom da se to nije dogodilo samo u Dubrovniku već i širom Hrvatske, te su se promjene odrazile i na predsjedništvo Hrvatskog Studentskog zbora.

Na sjednici koja je održana prije dva mjeseca u Zagrebu za novoga je predsjednika HSZ-a izabran je Ante Martić iz Rijeke. Povodom izbora, s novim predsjednikom razgovarali smo o njegovim planovima i namjerama u predstojećem mandatu.

- Možete li nam reći kako ste izabrani za predsjednika HSZ-a i jeli Vam u tome pomoglo članstvo u Hrvatskoj akademskoj zajednici?

Za predsjednika Hrvatskog studentskog zbora sam izabran na sjednici novoizabranog predsjedništva, koja se održala u Zagrebu 24. velječe 1999. godine. Izabran sam jednoglasno, a u skladu sa inicijativom da predsjednik HSZ-a ne bude uvijek osoba iz jednog grada tj. Sveučilišta, već da mora postojati rotacija. Iznijevši tu ideju, na sjednici me je predložio zagrebački predsjednik Mario Panjičko, a ja sam to prihvatio. Moje članstvo u Hrvatskoj akademskoj zajednici pomoglo mi je, prije svega, da se uopće počnem baviti studentskim zborom. Kao kandidat te udruge izašao sam na izbore.

- Kada ste se učlanili u HAZ?

U HAZ sam se učlanio na prvoj godini studija nakon jednog predstavljanja na mom faksu. Sviđala mi se ideja da postoje studentske udruge i da se u slopu njih može zastupati studentska pitanja, upoznati nove ljude, putovati i obogatiti studentski život.

- Što namjeravate učiniti tijekom Vašeg mandata?

Budući da HSZ predstavlja jednu organizaciju koja okuplja sve Studentske zborove, a nema tako velika ovlaštenja kao što to ima Studentki zbor pojedinog Sveučilišta, prije svega ću u dogovoru sa ostalim predsjednicima obavljati one poslove koje smo, po poslovniku i dužni obavljati, a to znači koordinirati zajedničke poslove i projekte svih Studentskih zborova Hrvatske i što više poraditi na pojačavanju komunikacije i suradnje između svih Sveučilišta i Veleučilišta u RH. Tu je i ono što svih ponajviše zanima, a to je studentski standard. Što se toga tiče, tu je važno da HSZ prema van predstavlja tijelo koje zastupa sve Studentske zborove i može izvoditi koordinirane akcije da što više poboljša uvjete studentskog života i studiranja. Nadam se da će za moga mandata riječi studenata na nacionalnom planu dodatno dobiti na težini i puno toga popraviti.

- Predsjedništvo HSZ-a ove je godine svoj rad zvanično započelo s akcijom protiv uvođenja dvadeset posto dodatnih nameta na prihode studenata ostvarene preko Studentskog centra?

Ta akcija mora biti provedena jer tako nešto ne možemo prihvatiti. A siguran sam da ćemo i dalje sudjelovati u studentskom životu i truditi se da ga učinimo boljim.

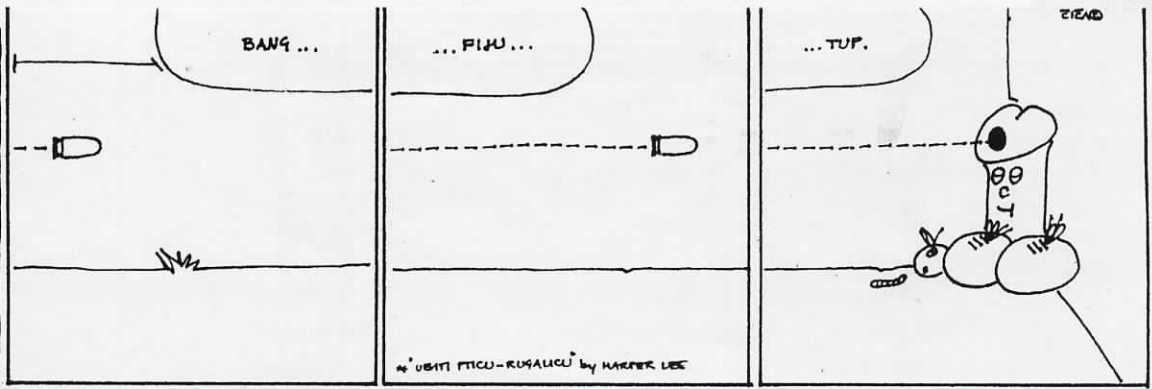
- Za studentske projekte ove akademske godine izdvojena su 4 800 000 kuna. Smatrate li da su ta sredstva dostatna?

Za studentske projekte nikako nisu dostatna spomenuta sredstva. Točnije, dodijeljena sredstva predstavljaju oko jedne četvrtine ili čak petine potreba iskazanih kroz studentske programe.

- Ministarstvo znanosti i tehnologije još nije isplatilo dio sredstava za prošlu godinu. Hoće li se isplatiti ta zaostala potraživanja i što će biti s isplatom ovogodišnjih?

Nadam se da će nam ta sredstva biti isplaćena jer nam trebaju, a i pripadaju. Isto mislim i o ovogodišnjim sredstvima. Stoga želim svako dobro ministarstvu, tako da nam što prije bude moglo isplatiti dugo očekivana sredstva.

THE BARKING OF DAVID AND DICKHEAD ADVENTURES
 TO KILL A ROCKAFORSID
 © 2000

SAMO NAJBOLJI OSTAJU

Antić

Julijana

Štovana studentska nacija, ne znam je li to tako uvijek u životu, ali nama studentima je valjda suđeno kad pomislimo da smo se riješili jednog problema, za vrat nam sjedne još veći. Naime od uvjeta 2+3, preko onog nikome dragog 0+3, stigismo eto do 0+2, odnosno kako su na sjednici Senata izglasali (sa jednim glasom protiv, i to ne predsjednika Studentskog zbora): "Od sada se primjenjuje pravilnik o studiranju".

Svi znamo koliko je prašine podignuto kad nam je od uprave Veleučilišta javljeno da se uvjet mijenja, odnosno da se mogu prebaciti samo 3 ispita i to do drugog mjeseca. Oni koji su se uspjeli iskoprcati, uspjeli su, a oni koji nisu i danas su na ponavljačkoj godini, iako se radilo o formalno-pravnoj grešci koju je Veleučilište moralo ispraviti, i to evo kako: na sjednici Senata Veleučilišta pod istom točkom dnevnog reda glasalo se o mogućnosti produženja uvjeta za tekuću godinu i o uvjetu za iduću. Rezultati su produženje uvjeta 0+3 do 9. mjeseca, a za ovu godinu stupa na snagu pravilnik o studiranju, što hoće reći da bi mogli upisati sljedeću (1999/2000) akademsku godinu studenti Veleučilišta moraju ispuniti uvjet 0+2. Dakle, greška od strane Veleučilišta je ispravljena i naoko su svi zadovoljni. Međutim, nitko se ne pita što je sa svim ljudima koji su izgubili prošlu godinu zato što nije na vrijeme javljena promjena uvjeta i što će biti s nama dogodne.

Meni je jasno da je Veleučilište mlada institucija koja se mora dokazati, da su joj potrebni uspješni studenti i stoga stroga selekcija, ali mi nije jasno zbog čega mi studenti imamo svog predstavnika u Senatu. Predsjednik, istinabog, nije ni mogao bogznašto učiniti, ali nije ni trebao biti taj koji je u ime 1500 "svojih" studenata digao ruku "za" dajući na znanje jedanaestorici profesora da se studenti slažu sa uvjetom.

U svakom slučaju studenti su po 'ko zna koji put izvukli deblji kraj, predsjednik je pao na prvom ispitu, a tko zna što vrijeme još nosi. Možda ćemo dogodne morati "očistiti" godinu za upisati iduću. Svakome prema zaslugi, a netko pametan jednom reče: "samo najbolji ostaju".

Aktualno

THE BARKING OF DAVID AND DICKHEAD ADVENTURES
 OMORHATOFENE

broj 13

Jesu li najbolji doista najbolji?

Makivić
Snježana

POHVALNICA

Povodom Dana Veleučilišta po prvi put su dodjeljene Rektorove nagrade najboljim studentima Veleučilišta i to u obliku pismenih pohvalnica i novčanog iznosa od 1000 kuna. Za uspjeh u akademskoj godini 1997/98 nagrađeni su Andrea Vuković (Upravljanje brodicama i lučicama), Pero Sjekavica (Brodaska energetika i elektronika), Lukša Musladin (Nautika), Maro Jelić (Brodostrojar) i Ivan Bender (Menadžment u pomorstvu).

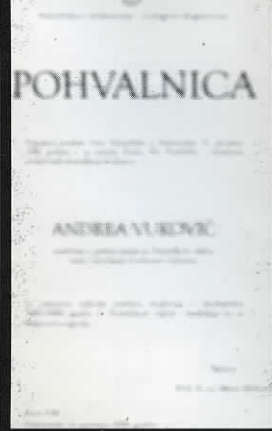
Procedura oko dodjela nagrada obavljena je u skladu sa člankom 163. pravilnika o stručnom dodiplomskom studiju, kojim se određuje da rektor na temelju prijedloga Službe studentskih poslova donosi odluku o nagrađivanju najboljih studenata i to jednog najboljeg studenta na svakoj godini studija, jednog najboljeg diplomiranog studenta dvogodišnjeg odnosno trogodišnjeg studija, te jednog najboljeg diplomiranog studenta četverogodišnjeg studija.

Iako su tadašnji predsjednik studentskog zbora Slaven Bogut i urednik Gregala Mato Brautović reagirali i upozorili na nepravilnosti oko izbora i prije nego su nagrade dodijeljene, Veleučilište je ipak odlučilo da se kandidati studentske referade proglase najboljima. Također je odlučeno da se već na slijedećoj sjednici Senata proširi sporni članak 163., te se definiraju točni kriteriji pri izboru najboljih studenata.

Kako u članku 163. nigdje nisu jasno određeni kriteriji kojima se studentska referada vodila u izboru najboljih, ostaje pitanje na temelju čega je studentska referada izabrala najbolje, budući da uza svu novinarsku domišljatost njihovu službenu izjavu i dokumentaciju o izboru nismo uspjeli dobiti.

Rektor je, dakle, u nedostatku točnih kriterija nagrade dodijelio na prijedlog studentske referade, a na čemu se temelji njihov izbor čini se da će za veliku većinu nas ostati tajnom.

Zašto je to tako može se samo nagađati, najbolji su proglašeni nagrade podijeljene, a svima onima koji se osjećaju oštećeni više sreće drugi put. Naime, iako je Veleučilište nagrade uz brojne propuste dodijelio po prvi put, svi se nadaju da će buduće Rektorove nagrade najboljim studentima povodom Dana Veleučilišta doći u prave ruke.

Aktualno

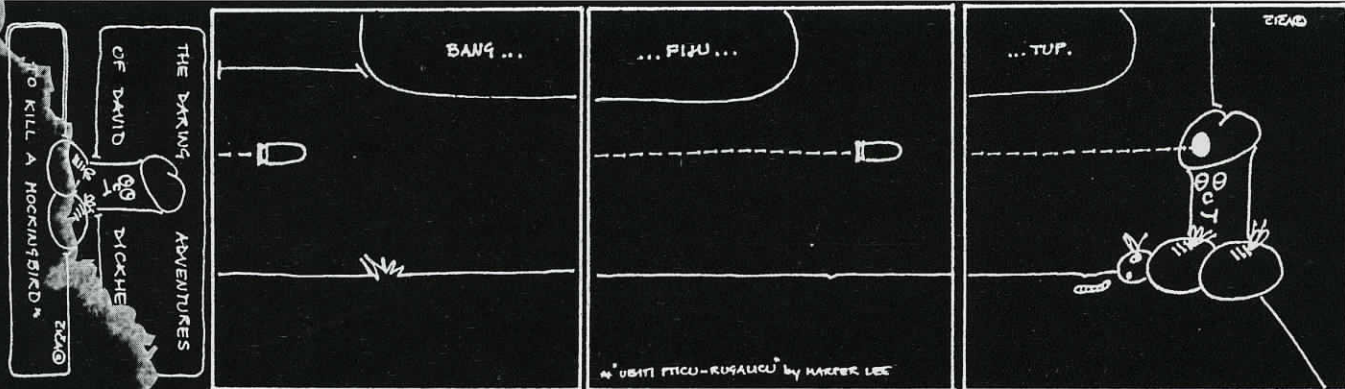
Vi ste krivi, 'ko vas j...

Mato
Brautović

U razgovoru vođenom prije desetak dana u Splitu, na Sveučilišnoj smotri, jedan kolega, predsjednik produžnice ELSE (udruženja studenta prava) svojim kolegama na upit što je s uvjetima studiranja, odnosno taj i taj profesor mi pravi probleme, rekao je da se obrate Studentskom zboru i svojim studentskim predstavnicama (u ostalom pa oni su ih i izabrali). Na što su studenti odgovorili da ih oni nisu birali." Ali drage kolege" - odgovorio im je - "imali ste priliku ali niste glasali. Tko vam je kriv".

Situacija na pravnom faksu u Splitu mogla bi se preslikati na bilo koji fakultet u Hrvatskoj, jer, kako nam je poznato, na sva četiri Sveučilišta za novi mandat izabrani su studentski predstavnici koji ne znaju ništa o studentskim pravima, uvjetima i interesima. Zašto je to tako mogli bi smo objašnjavati godinama. Međutim, sigurno je samo jedno, a to je, kada "zaškipi" pozivaju se oni ljudi koji su koliko - toliko upućeni, kao što je primjer kolege s početka priče. Da bi apsurd bio veći, u takvim se situacijama od njih očekuje da predstavljaju studente, što znači da studenti tada vide tko im uistinu može pomoći. Ipak, za studentske predstavnike biraju se ljudi koji nisu koptentni za takva mjesta. Očito je da studenti ne žele ili ne znaju za svoje legalne predstavnike izabrati pametne

Gregal

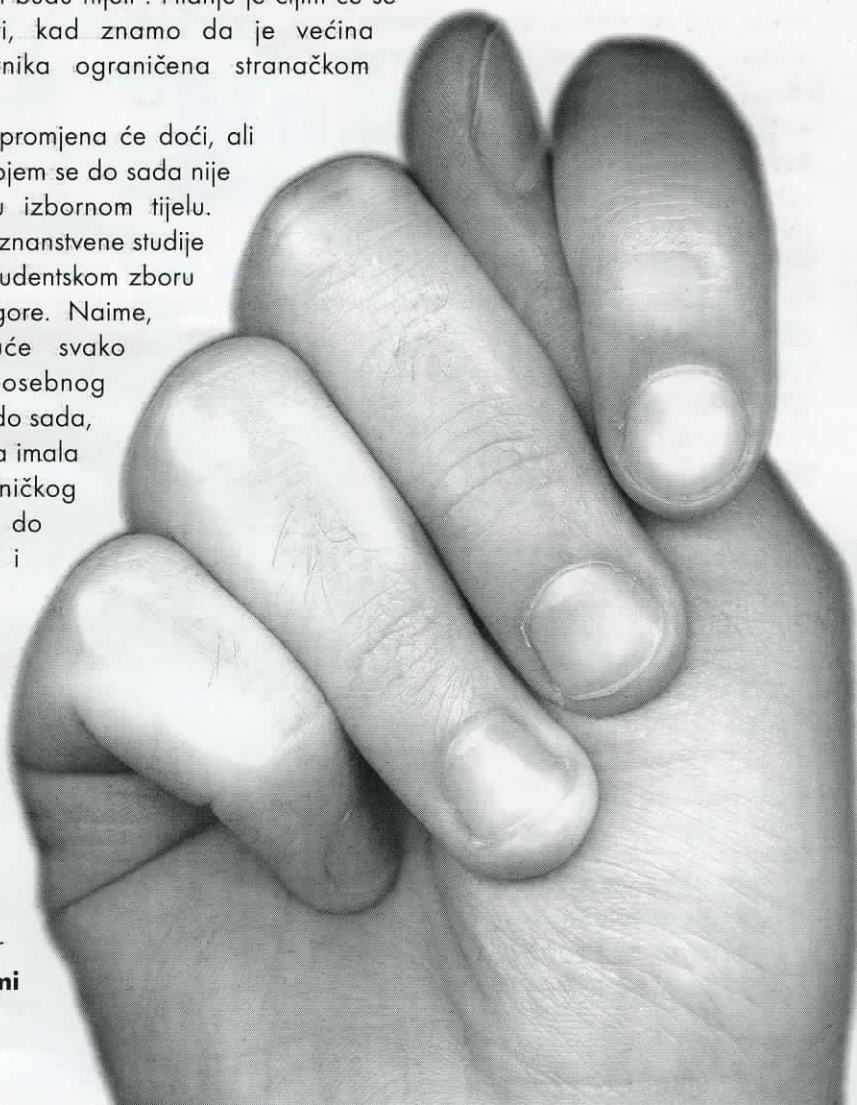
i sposobne ljude, bez obzira na to što će se oni nalaziti na mjestima koja mogu nešto promijeniti i što će raspolagati ne tako malim financijskim sredstvima. Dakle, izbjegavaju se izbori, a ako se i glasa biraju se nesposobni, koji su za ta mjesta zainteresirani zbog osobnih interesa ili interesa svojih prijatelja.

I što sad ti ljudi s novcem i moći rade? Putuju na različite seminare o štetnosti droga, alkohola... (naravno sve na račun SZ-a) i organiziraju športska natjecanja, jer ona iziskuju najmanje financijskih sredstava, a uključuju najviše ljudi uz minimalne organizacijske probleme. U isto vrijeme važniji problemi, kao što su studentski uvjeti, poboljšanje uvjeta smještaja, modernizacija fakulteta, uvođenje mentorstva i slične stvari, ostaju nedirnuti, zakopani u prašini gdje su ih njihovi prethodnici ostavili. Jer tko želi otvoriti pandorinu kutiju? Tko bi se želio odreći mobitela, dnevnica, i mogućnosti putovanja ili što je još gore, zamjeriti se stranačkim kolegama? Vjerojatno niste ni znali da su na četiri Sveučilišta predsjednici iz HAZ-a, dok preostala dva s Veleučilišta "smrde".

Najbitnija stavka u programu predsjednika SZ-ova je kako sačuvati vlastitu stolicu. Najnoviji primjer jest inicijativa za promjenu Zakona o Studentskom zboru, a što će se u njemu mjenjati najbolje nam je ilustrirala ministrica Milena Žic Fuchs: "Promijenit će se samo ono što studenti budu htjeli". Pitanje je čijim će se željama tu udovoljiti, kad znamo da je većina studentskih predstavnika ograničena stranačkom stegom.

Zasigurno, do promjena će doći, ali samo u onom dijelu u kojem se do sada nije moglo manipulirati, tj. u izbornom tijelu. Nakon podjele na stručne i znanstvene studije vrijeme je da u Hrvatskom studentskom zboru stvari krenu s lošega na gore. Naime, inicijativa je da ubuduće svako Sveučilište ima svog, posebnog predstavnika, kao što je bilo i do sada, dok bi sva hrvatska Veleučilišta imala samo jednog, zajedničkog predstavnika u HSZ-u. Naime, do inicijative je došlo jer se HAZ i njima slični boje novih ustanova gdje redovito gube na izborima. Najbolji primjer je predsjednik SZ-a Hrvatskih studija iz Zagreba koji, kako nam kolege iz Zagreba javljaju, nije član HAZ-a, kao ni niti jedne političke stranke, pa tako ni HDZ-a.

Ma bilo kako bilo, drage kolege, malo se bolje osvrnite na situaciju oko sebe i otvorite oči, jer kako bi smo mi u Gregalu rekli: "**Sami ste krivi, 'ko vas j...!**"

Došli smo, vidjeli smo, vikali smo i vratili smo se. Dobro,

ne baš tako. Nismo previše toga vidjeli. Krenuli smo u četvrtak oko 13 sati. Već je početak puta govorio da ćemo stalno biti u stisci s vremenom. Jer, u Split smo trebali krenuti u podne. Ali, nije bilo frke jer smo za volanom imali našeg tajnika koji je svaki vremenski zaostatak uspješno nadoknađivao munjevitim prolascima kroz crvena svjetla. Bez posljedica. Tako da smo ipak na vrijeme stigli u splitski multimedijalni centar gdje se i održavala smotra. Na brzinu smo postavili opremu i utvrdili da još uvijek sve radi. Petak je bio dan kad smo od jutra do sumraka stajali za štandom strpljivo i (ne)ljubazno odgovarajući na svakojaka pitanja koja su nam postavljali splitski maturanti. I njihovi roditelji. Ali i djedovi i bakice. Jedan od njih je čak predavao u našoj gimnaziji za vrijeme Franje Josipa. Sva sreća da smo Splićanima bili relativno nezanimljivi, za razliku od naših kolega sa ACMT-a koji su imali štand pored nas. Oni najvjerojatnije u dva dana nisu niti minute sjeli na stolicu, da ne govorim o odlasku na ručak. Ipak, nije sve bilo tako naporno. Dok je cijelom zgradom vladala tišina, sa našeg štanda vrištali su Beastie Boysi zahvaljujući vrhunskoj tehnologiji ugrađenoj u video-projektor koji smo koristili za prezentaciju Veleučilišta. Doduše,

bilo je nekoliko prigovora zbog buke, pogotovo za vrijeme nekakvog koncerta na flauti. Ali je zato većina prolaznika stala za našim štandovima raspitivajući se gdje mogu nabaviti cd Boys-a. Jedan se čak toliko "zapalio" za navedeni cd, da nije odustao dok mu ga nismo posudili za presnimiti. Zauzvrat nam je donio pet - šest drugih albuma, tako da je naš štand počeo ličiti na kabinu dobro opremljenog DJ-a. Što se tehničkog dijela tiče, moglo bi se reći da smo stvarno bili među najbolje opremljenim institucijama na samoj smotri. Video-projektor, koji smo koristili, u kombinaciji sa zaglušnom glazbom, nikoga nije ostavio ravnodušnim. Tako ni čuvenog Mrkonjića, glavnog CARNet-ovog stručnjaka za Dalmaciju, koji najvjerojatnije svakom komadu računarske opreme prije upotrebe da ime. O samim Splićanima ne treba trošiti puno riječi. To su tako otkučeni i za zabavu spremni ljudi, da su i većinu svojih štandova uredili u tom duhu. U subotu je bila poprilična gužva, jer su dolazili svi oni koje je u tome spriječila kiša dan ranije. Tako da smo zarana ostali bez velikog dijela promotivnog materijala. A ako je suditi po curama koje su se zaustavljale za našim štandom, muški će dio studentske populacije slijedeće godine imati na čemu sladiti oči. Kako smo došli, tako smo i pošli. Čim je smotra bila gotova, spakirali smo sve i krenuli prema našem gradu. Doduše, ovaj put nismo prolazili kroz crvena svjetla...

Ipak (ni)smo bolji

Nismo mogli, a da ne okušamo naše snage sa Splićanima u treseti i šahu. Dok su naša dva predstavnika u treseti nakon izjednačene borbe, tijesno dobili rezultatom 2:1, u šahu smo ipak bili slabiji. Poslužili su se prljavim trikom. Našli su curu, seks-bombu, i nagovorili je da dva-tri puta prošetala pored i usput uputi nekoliko vrućih pogleda. Naravno, nakon toga su prvo glavom platili lovac, konj, kula, a na kraju i kraljica, tako da kralju nije bilo druge nego da čestita boljem.

nautički odjel

nautika

nautičko brodstrojarsko usmjerenje

menadžment u pomorstvu

strojarski odjel

brodstrojarsvo

strojarstvo

odjel elektrotehnike i računarstva

brodska elektroenergetika i elektronika

primijenjeno računarstvo

turistički odjel

menadžment u turističkoj destinaciji

upravljanje brodicama i lučicama

**Julijana Antić
Snjezana Makivić**

Nije

**nam
jasno...**

Zna se, dobro se zna, da je politikom odgovornih ljudi ova zemlja dovedena do ruba gospodarske i socijalne katastrofe. No, kada u novinama izađu članci o Prijedlogu oporezivanja honorara ne možemo se ne zapitati tko je ovdje lud.

Honorare u Hrvatskoj prima između dvjesto - tristo tisuća osoba, od kojih su značajan dio studenti, kojima rad preko Student servisa predstavlja dobrodošlu zaradu za poboljšanje njihovog standarda. Svaki dodatan namet na studentski rad i studentski život uopće, znači slabljenje i onako lošeg studentskog standarda.

Jedna od osnovnih značajki honorarnog rada je to da poslodavci nisu dužni uplaćivati zdravstveno i mirovinsko osiguranje honorarcima, koji zato u slučaju da to žele moraju od svoje zarade mjesečno izdvojiti značajan dio sredstava. Međutim, što se studenata tiče, zdravstveno osiguranje za redovite studente već je plaćeno, a mirovinsko osiguranje ne moraju niti plaćati jer nemaju radne knjižice i ne teče im radni staž. Dakle, za dvostruko oporezivanje studenata, najperspektivnije društvene grupe, daju se suluda objašnjenja kako je to spasonosno rješenje za posrnule državne fondove, te ima za cilj kratkoročno popuniti zdravstveni i mirovinski fond i destimulirati poslodavce od sve raširenijeg isplaćivanja honorara.

Nakon reagiranja HSZ-a i njihovog oštrog prosvjeda ovaj je prijedlog, sva sreća, zataškan i nadamo se da doskora nećemo biti u prlici slušati slične gluposti.

Na ovakve pokušaje dovođenja studenata do ruba opstanka ne možemo reći ništa drugo nego da je to jedna sjajna ideja i jednostavno nam nije jasno kako se toga nitko prije nije sjetio.

**Maro Bošnjak
Alen Redžović**

"Naše more"

Dugo smo gledali ribaricu "Naše More" kako se bućka na obali Rijeke Dubrovačke, kao da nas moli da joj damo neki zadatak, da i ona bude za nešto korisna. I stvarno, razumijevanjem odgovornih ljudi, naša mala ribarica je otpremljena na rekonstrukciju u Šibenik.

Brod "Naše more" izgrađen je 1991. godine, a zaplijenjen je 1994. godine. Dug je 31 m, širok 7.6 m, a gaz mu je 2.5 m. Električnu energiju osiguravaju dva generatora od 100 kVA. Nanovo su ugrađeni kaljužni separator, uređaj za odvod fekalija i pumpe opće namjene od 30m³/h. Postojeći uređaji na brodu su još i 2 bočna propelera (hidraulična), dizalica nosivosti 1.6 tona. Glavni motor je četverotaktni V12 Wertsila snage 728 kW. Klimatizacija je izvedena s toplinskim pumpama i kotlom.

Intervju

- Kako je zamišljeno financiranje broda?

Dr. Adam Benović: Što se tiče financiranja broda naravno da će svaki zadatak morati nositi dio financiranja dok je brod u vožnji. Znači za ljude koji će biti na brodu mora se financijski pokriti njihov boravak. Glede tzv. hladnog pogona (održavanje broda) biti će osigurani stalni novci od strane Ministarstva znanosti i tehnologije.

- A istraživanje?

Dr. Adam Benović: Što se istraživanja tiče, istraživački zadaci su jasni. Ide se sa neakvim zadatkom u sklopu kojeg se skupljaju uzorci, koji se u specijaliziranom laboratoriju obrađuju.

Predviđa se da ćemo moći prikupljati uzorke oceanografije (od mjerenja struja do meteorologije, temperature, slanosti, kisika i svega ostalog) i prikupljati biološke materijale, bilo planktona, bilo ribe. Prostor na krmu će biti tako organiziran da će se u slučaju potrebe moći postaviti kontejner laboratorij.

- Kada će rekonstrukcija biti završena?

Profesor Kurtela: Mi se nadamo sredinom ljeta, ali ništa ne možemo obećati.

- Kakve su vaše prognoze za budućnost?

Pomorska akademija u Aleksandriji ima dvostruko veći školski brod nego ovaj. Ako hoćemo kvalitet i želimo držati korak sa svijetom takav brod nam je nužan. Nadamo se, ako je vlada imala sluha za ovu veliku rekonstrukciju, da će imati i sluha za troškove broda u plovidbi.

Ivan
Primorac

Baywatch, samo lijepo sjećanje

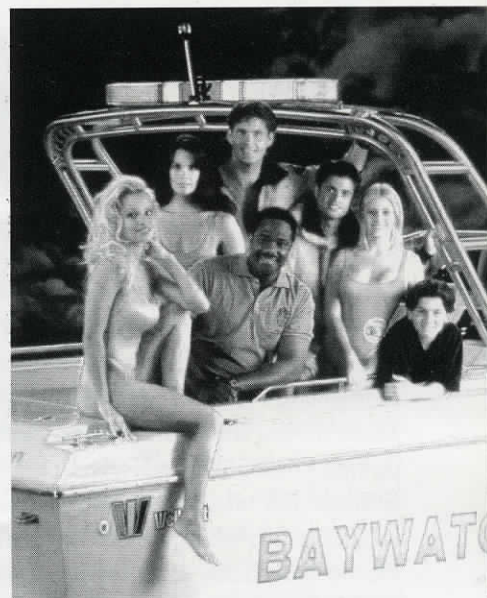
Pod pokroviteljstvom Crvenog križa i njemačke spasilačke službe DLRG u Dubrovniku je ove jeseni održan tečaj za obuku spasilaca na moru. Tečaj je trajao deset dana po 8-9 sati dnevno. Četvoro volontera, inače iskusnih članova DLRG-a, nastojali su nas što bolje obučiti i upoznati sa svim detaljima spasilačke djelatnosti.

Hellmut, najstariji od njih upravo tada je bio pred imenovanjem za predsjednika DLRG-a, organizacije koja broji više od pola milijuna članova, što profesionalaca, što volontera diljem Njemačke republike. Iako sam pristupio tečaju iz puke radoznalosti, stručnost njemačkih spasilaca nagnala me je da tečaj shvatim ozbiljno. Najviše me fascinirao način na koji je ovaj tečaj organiziran. Instruktori su sa takvom preciznošću organizirali svaki dan tako da ništa nije bilo prepušteno slučaju. Želeći od nas stvoriti jednu kompaktnu cjelinu, trudili su se potaknuti duh zajedništva, te nam u takvom ozračju teške fizičke pripreme i plivanje, u tada već hladnom moru, nisu teško padale.

Međutim, problemi u radu spasilaca u Hrvatskoj su brojni i nažalost teško rješivi. Naime, hrvatskim zakonom predviđeno je postojanje spasilaca na čuvanim plažama, kao i sankcije za vlasnike plaža koji ne poštuju ovaj zakon. Nažalost, svi se možemo prisjetiti brojnih slučajeva utapanja proteklih godina. Jedan od primjera takve nedjelotvornosti je slučaj utapanja njemačkog turista prošlog ljeta kada gotovo ništa nije učinjeno od strane lučke kapetanije i pomorske policije, među kojima vlada bolesno rivalstvo i to baš u najkritičnijim trenucima. Žena unesrećenog, ravajući se po njemačkim standardima, nije mogla shvatiti da u pomoć nije došao helikopter pa ni brod.

Spasilac na plaži može dosta pomoći u prevenciji sličnih nesreća upozoravanjem ljudi, nadgledanjem i pružanjem stručne pomoći unesrećenima.

Neučinkovitost, kao začarani krug, kruži od jedne do druge organizacije, a zanimljivo je da za tu neučinkovitost svaka organizacija okrivljuje drugu, sebi najbližu u tom krugu. Dokle god je takva situacija u našem gradu, a i u Hrvatskoj, od ovoga humano osmišljenog tečaja, mi polaznici nećemo imati ništa osim lijepih uspomena.

Maro Bošnjak
Nikša Šoša

Breveti

S lučkim kapetanom **Ivanom Filipijem** i kapetanom **Tončem Carevićem** razgovarali smo o promjenama zakona o pomorskim svjedodžbama i pomorskim knjižicama. Do promjena je došlo na zahtjev **IMO** organizacije (koja donosi odluke vezane za pomorska pravila i propise) koje su se počele primjenjivati od **1.siječnja 1999 godine**, a krajnji rok do kojeg se moraju u cjelosti provesti je **1.veljače 2002 godine**.

- Recite nam o kakvim se promjenama radi?

Ma uglavnom je ostalo isto, evo naprimjer stari poručnik trgovačke mornarice bez navigacije dobija zvanje časnik plovidbene straže, onaj koji ima srednju školu i 36 mjeseci navigacije može polagati za chief mate, a koji je prije imao brevet i 24 mjeseca kao časnik u straži dobija zvanje chief mate preko 3000 brt. To je limit koji može imati poručnik trgovačke mornarice, međutim ako ima Višu Pomorsku školu traži mu se samo 12 mjeseci plovidbe kao časnik u straži. Kad bude imao godinu dana navigacije u svojstvu chiefa mate može polagati za zapovjednika. Prije je bilo, ako imate Višu Pomorsku školu i dvije godine kao časnik straže, možete polagati za kapetana duge plovidbe.

- Ako netko ima Pomorsku školu mora li on slušati sve brevete?

Tko ima završenu srednju ili višu školu nautičkog usmjerenja ne mora slušati, ali mora polagati ispit Temeljne sigurnosti. Ali to mora polagati onaj tko nema nikakvih breveta. Ovaj ispit temeljne sigurnosti je preduvjet da se izda pomorska knjižica. Temeljnu sigurnost moraju imati svi članovi posade koji se ukrcavaju na brod. Tako na osnovu srednje nautičke škole izdavamo prvu medicinsku pomoć i medicinsku skrb. Na osnovu polaganja ispita Protupožarna sredstva, Traganje i rukovanje i jedne godine navigacije (u bilo kojem zvanju) izdajemo ovu temeljnu sigurnost bez polaganja ispita. Isto tako ako ima prvu pomoć i protupožarna sredstva dajemo mu Firefighting Advance (napredni protupožarni tečaj).

Znači uz pet osnovnih breveta osoba dobija još temeljnu sigurnost, medicinsku skrb, prvu medicinsku pomoć i firefighting advance.

Istaknuo bih također da onaj koji je završio srednju nautičku ili Višu Pomorsku školu, a nema pomorsku knjižicu mora polagati ispit iz Osnovne sposobnosti, a onaj koji nema pomorsku školu nautičkog smjera ide na izobrazbu iz Osnovne sposobnosti tzv. B1. Kad to položi dođe u kapetaniju i izvadi pomorsku knjižicu na osnovi liječničkog pregleda i te izobrazbe. Nakon godine dana navigacije i ovjerenog dnevnika može polagati ispit za časnika u straži koji uključuje pet ispita. Uz te osnovne ispite dobija, kao što sam rekao, još četiri dopunska ispita, što sve zajedno iznosi oko 2500 kuna.

- Što je sa stranim kompanijama?

Bez obzira je li plovidbeni staž (pripravnik) na našoj ili stranoj kompaniji, osoba prije nego što ide na brod mora donijeti zadaću tvrdih korica i ovjeriti je u Lučkoj kapetaniji. Jedini problem je dokazivanje plovidbenog staža. Za našu bandjeru je dovoljna pomorska knjižica. Što se tiče stranih bandjera primjerice kod Liberije to ovjerava kapetan Brusić u Rijeci, a kod Bahama morate imati iskrajnu listu na njihovom posebnom obrascu ovjerenu od zapovjednika, dok je kod Amerike, Paname i drugih zemalja opet drugačije. Najpametnije za pomorca je da prilikom ukrcavanja dođe kod nas i sam se uvjeri što mu je potrebno.

- Kakva je procedura kod obnavljanja breveta?

Da bi obnovili brevet trebate imati godinu plovidbene službe u zvanju. Znači, ako netko ima zvanje poručnika trgovačke mornarice i pet godina ne plovi, ne može obnoviti brevet, nego opet mora ići na izobrazbu. Ta izobrazba traje 60 sati za nautičara na Pomorskom fakultetu. Treba naglasiti da puno naših pomoraca navigava u svojstvu timunjera, ali takav plovidbeni staž se ne može priznati prilikom obnavljanja breveta za poručnika trgovačke mornarice.

- Kako i gdje se mogu zamijeniti svjedodžbe?

Sve svjedodžbe se mogu zamijeniti samo tamo gdje su izdane. Studentima bi preporučio ako sada ne misle navigirati nek one papire što imaju zadrže, a kad se budu ukrcavali nek dođu sa indosamentom (ovjera breveta) i izvade dopunske brevete.

- Koje ispite treba položiti da bi se moglo navigirati na tankeru?

Da bi mogli polagati Osnovnu sposobnost za rad na tankerima potrebno je imati tri mjeseca plovidbenog staža u bilo kakvom svojstvu na tankeru. Veliki problem je u tome da vas nitko neće ukrati na tankera bez ovoga breveta, tako da je to jedina malo veća rupa u zakonu.

Nisam ni sanjao da ću kao izbjeglica iz Dubrovnika zvršiti u Frankfurtu na Majni.

I tako, jednom prigodom, onako isprljen praćenjem vijesti o Gradu, odlučio sam se na vožnju Frankfiurtskom podzemnom željeznicom, poznatim U-

banom. Željeznica k'o željeznica, da na ulazu nije pisalo **Kosovo republik.**

Ovu priču ne bih vam ni ispričao da ovih dana nije u toku ratna kriza na Kosovu, gdje na stotine tisuća izbjeglica svakodnevno napuštaju domove u nadi da će naći spas u susjednim državama.

Poznato je da je kriza na Kosovu počela negdje šezdesetih godina, kada su velikosrpski orjentirani komunistički političari, na čelu s Rankovićem, htjeli smanjiti nadolazeću eksploziju demografskog rasta Albanaca na području "vekovne im otadžbine Kosova". Iako su imali potporu tadašnje narodne armije, predsjednik Jugoslavije Josip Broz - Tito im to nije dopustio, smijenivši Rankovića. Međutim, njegova ideja i danas je živa, što smo najbolje osjetili i mi sami.

Obzirom da Kosovovo predstavlja područje odakle je počela srpska ekspanzija prema svim bivšim Jugoslavenskim Republikama, pitanje je kako će sve završiti. Naime, nismo zaboravili mitinge na Kosovskom polju kao ni obećanja Slobodana Miloševića da će sve probleme srpstva riješiti ako treba i oružjem. Međutim, svjedoci smo da će Ekspanzionizam Miloševića završiti tamo gdje je i počeo.

Događanjima na Kosovu prethodili su intezivni diplomatski pregovori između predstavnika NATO-a i srpskih diplomata, koji nisu urodili plodom. Milošević je došao do točke s koje nema povratka, jer rat u Sloveniji, Hrvatskoj i BiH sa 300 000 žrtava nisu mu bili dovoljni, te sada želi doći na čistac s Kosovom, čiju je Autonomiju ukinuo još 1989. godine. Ipak, Kosovari su tek sada uspjeli organizirati u OVK-a i pružiti otpor, ali nedovoljan. Danas smo svjedoci NATO-ve zračne potpore, ali strah nas je da ni to neće uroditi plodom.

Svakodnevna trgovina optužbama za ratne zločine nije ni dirnula u svijest vodstva Srbije. Međutim, Crna gora ne želi djeliti sudbinu "broda koji tone", tako da sada "Narodna armija" pokušava pokoriti novo vodstvo CG, na čelu s Milom Đukanovićem, bliskim političkim partnerom Miloševića i Bulatovića iz razdoblja napada na Dubrovnik. Đukanović se, naime, od politike srpskog ekspanzionizma ogradio negdje 1996., te sada nastoji dovesti CG u Europu. Drugo oko u glavi Milošević ne želi izgubiti, jer takav rasplet događaja predstavljao bi njegovu političku smrt.

Srbiju, osuđenu i uništenu od svijeta, svakako ne čeka svijetla budućnost. Međutim, bojim se da su zračni napadi došli osam godina prekasno.

Kosovo republik

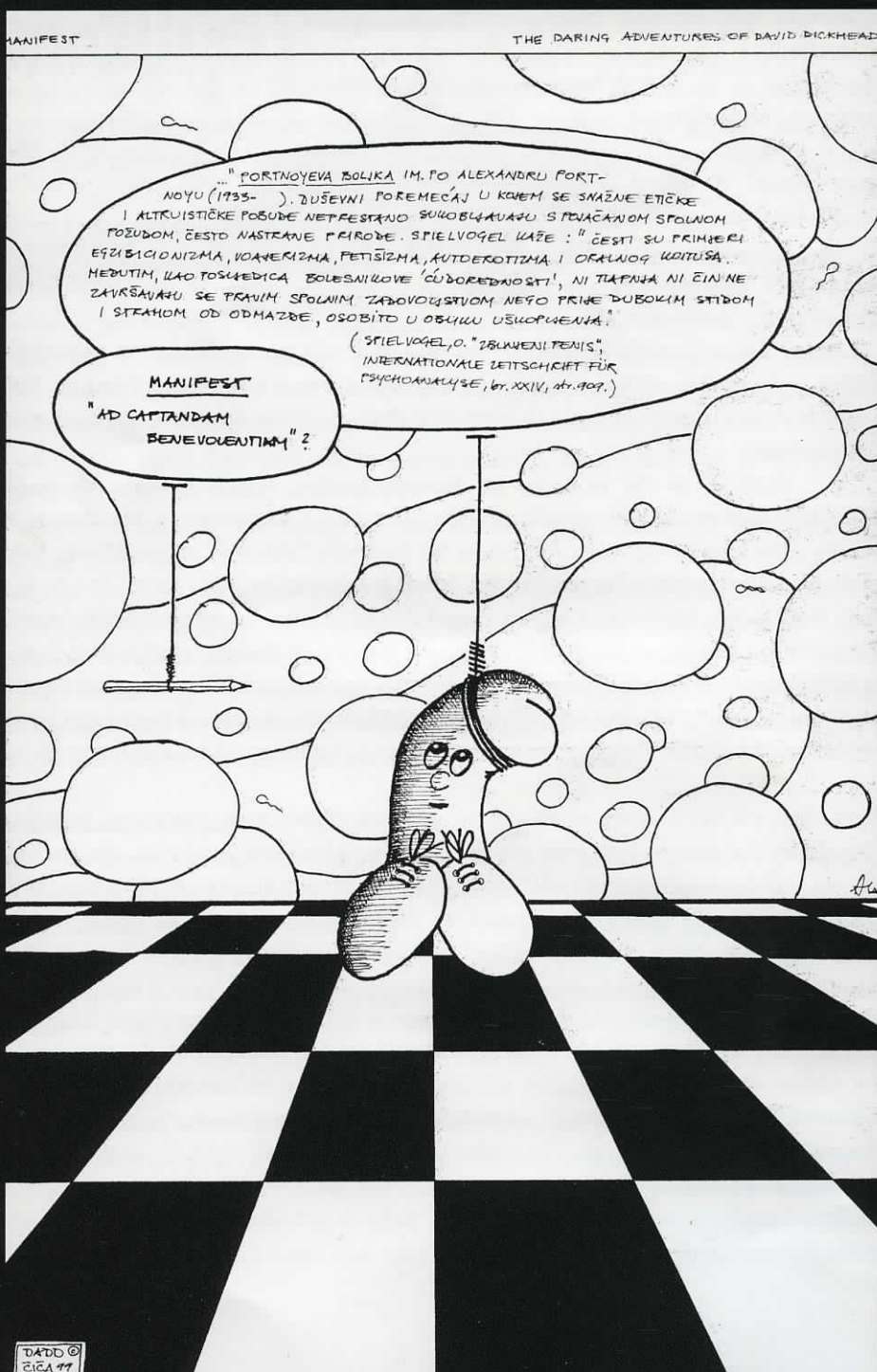

Zbunjeni penis ili o demografiji

Lukša
Čičovački

Procjena UNDP-a (United Nations Development Program) da će rast pučanstva na svijetu zaustaviti do 2050. godine na 11 milijardi ljudi, a potom bilježiti polagani pad, čini se, pada u vodu. Naime, svjetski stručnjaci do ove su prognoze došli na osnovu podataka o plodnosti žena u svakoj pojedinoj zemlji, popisima stanovništva, te očekivanoj životnoj dobi u svijetu. No, izgleda da su previdjeli jednu "bitnu stvar". Hrvatski baby-boom kojeg "kuhaju" naši državni oci na najboljem je putu da izmami kiseo osmjech na lica ujedinjenih prognozera. Očemu se radi?

Vodstvo naše države postaje sve odlučnije u nakani da skrene hrvatsku demografsku krivulju i natjera je na vratoloman uspon. Ja se samo nadam da očiti entuzijazam neće uroditi

Reagiranj

brojkom većom od 16 milijardi ljudi u svijetu, jer bi to po nekim demografima (Joel Cohen) značilo kraj civilizacije kakvu poznajemo. Čini se da nakon te "popunjenosti" na zemlji ne bi bilo dovoljno hrane kao što se dogodilo u Indiji (kad je krenulo, natalitet više nisu mogli zaustaviti).

Prvi pomaci već su učinjeni. Stimulacijom hrvatske majke u vidu povećanja dječjih doplataka, te još nekim poreznim olakšicama i slično načet je ovaj hvale vrijedan plan. Međutim, nedavno pokrenuto pitanje pobačaja nešto je sasvim drugo. Iako znamo da, s obzirom na naše tehnološke mogućnosti, ova stremjenja naših vlasti neće poprimiti razmjere moralno-etičkih dilema tvorničke proizvodnje djece, kakvima se bavio "Divni Novi Svijet" Aldous Huxley, teško nam je ostati ravnodušnima pred nacrtom novog zakona o pobačaju.

Ovim zakonom naši bi vlastodršci, između ostalog, stavili hrvatsku trudnicu i njenu odluku da pobaci pred komisiju. Komisija u sastavu: socijalni radnik, liječnik i svećenik imala bi ulogu, kojeg li paradoksa, da pomogne ženi u donošenju već spomenute odluke. Dokument koji bi, stoga, mogao zadirati u ljudska prava još nije stigao pred Sabor, pa je jedino razumno prihvatiti ga kao jedan od radikalnih prijedloga. Usporedbe radi, dovoljno je reći da su Irska (!) i Malta jedine europske države u kojima je pobačaj zabranjen (ilegalan je vjerovatno bolja riječ), dok se u ostalim zemljama Europe može obaviti uz minimalnu birokratsku proceduru.

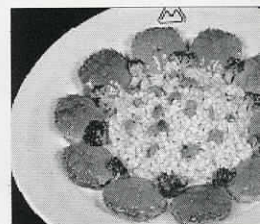
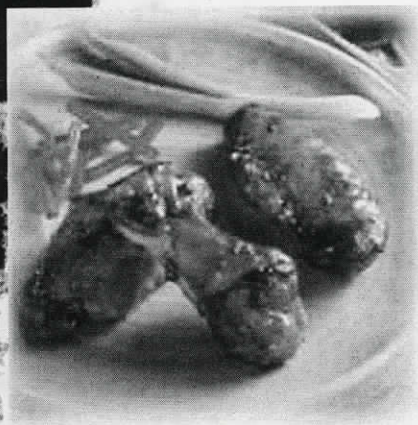
Jasno je da bi neosporna potencijalna fertilitet drage nam majčice zemlje, uz potencijalne mjere s jedne i represivne s druge strane, ubrzala pomičnu traku u pogonima ove neobične proizvodne grane. Jedino što zbunjuje naslovni lik je svrha, koja je čini se, od silne želje ostala poprilično mutna.

Na kraju nam ostaje samo da se nadamo kako će urođeni refleksi čovjeka pobjediti statistiku.

Svijet sve više postaje globalno selo gdje se stapaju i mješaju kulture.

Kuhinje mnogih naroda prodiru u sve krajeve

SHANGAI

Stijepo

Gandolfi svijeta, što nije mimoišlo ni nas. U Gradu se već dugo pričalo o kineskom restoranu "Shangai", koji se eto nedavno i otvorio. Studentima je uglavnom najvažnija cijena, pa sam sa takvim razmišljanjem i krenuo u restoran.

Vlasnica Yu Yun Hua je u Hrvatsku došla 1991. godine, premda joj je otac tu već od 1982. godine, kao trener Odbojkaškog kluba "Mladost" iz Zagreba. Na ideju o otvaranju restorana je došla sasvim slučajno, a na pitanje zašto Dubrovnik odgovara da je smatrala da je Gradu potrebno nešto orijentalno u gastronomskoj ponudi. Restoran vodi zajedno sa majkom, a najveći im je problem skupoća namirnica, koje ne mogu nabaviti u Hrvatskoj, već ih moraju uvoziti u velikim količinama iz inozemstva. Kao primjer navodi i to da samo kontrolu namirnica plaća 8 tisuća DEM.

Sam restoran je uređen u kombinaciji kineskog i europskog, što je bilo i za očekivati, a tokom jela će vas pratiti ugodna kineska glazba. Cijene nisu previsoke, ako se uzme u obzir da "Shangai" nije pizzeria već restoran, i kreću se od 12 - 15 Kn za predjelo, 40 - 60 Kn za glavno jelo i oko 20 Kn za desert. Postoje i već gotovi prijedlozi - menui za dvije, tri ili četiri osobe, sa više glavnih jela, za koje će ipak trebati izdvojiti veću količinu novca, od 340 - 450 Kn.

Uglavnom, "Shangai" nudi kvalitetnu promjenu. Ako želite iskušati nešto kulinarski novo, svakako treba posjetiti ovaj restoran.

Ivan
Pamić

Druga feta kruha sa sedam kora

Putopis

NOR

+10

Tumbanje s jedne strane kreveta na drugi nije mi dalo sklopiti oči. Ah, taj vražji Biscay! Pokušao sam se nekako uhvatiti za rub kreveta i nekako se zadržati u tom položaju. No, ni tada, sav napet, opet nisam mogao zaspati i to nakon napornog dana, a moram se dignuti u ponoć radi gvardije na mostu.

Tko bi rekao, još malo pa ću biti dva mjeseca na ovom brodu, drugom u mojoj kadeturi. Kao ni prvi put, tako mi ni sada nisu dali puno vremena da se spakiram. Samo su mi javili telefonom: "Sutra u 10:00 budi u Splitu, tu te čeka brod na sidru." I zaista, nakon brzog pakiranja i dolaska u grad pod Marjanom kojeg je prije mene pohodio Papa, ugledao sam "Mediteran Frigo" kako se bijeli na jutarnjem suncu. No, tako je izgledao samo izdaleka, jer kada se pilotina približila ono bjelilo se izgubilo u bezbrojnim mačama ružine. Brod je, naime tu stajao na sidru već 4 mjeseca bez posla i neodržavan. Nije ni čudo da nisam bio jedini kadet na brodu. Osim mene, tu su bila još dvojica. Puno posla, a nas troje - jeftina radna snaga, dobitna kombinacija! Nismo se uspjeli pošteno ni smjestiti, a već smo zamjenili torbe s rašketama i martelinama. Kako je na brodu nestajalo goriva i vode, odlučeno je da napunimo tankove u Augusti na Siciliji. Nakon izviranog sidra i zadimljene

Norveška - temperatura +1

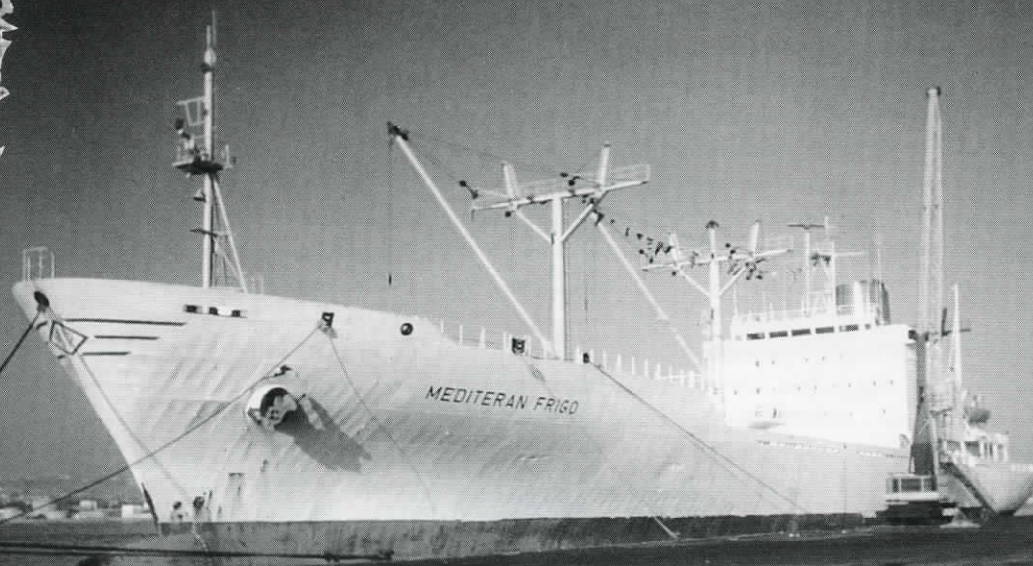
Gregal

Kroz Pelješki kanal prošli smo non - stop trubeći iz brodske sirene pozdravljajući mjesta s jedne i druge strane kanala, odakle je potjecala većina posade. Kada su zalepršali bili lancuni i zazvonila crkvena zvona po starom pomorskom običaju, teško je bilo, a ne pustiti koju suzu iz oka, znajući da rodni kraj nećemo vidjeti više od pola godine.

Nakon ukrcanog goriva i vode, stali smo na sidru pred Augustom, podno zadimljene Etne. Gledajući taj još uvijek aktivni vulkan, u kojem je prema grčkoj legendi bog Hefest kovao oklope junacima starih mitova, razmišljao sam kako se nekoć, kao i ja sada, slavni Odisej divio toj moćnoj planini. No, ne znam što bi sada pomislio kad bi vidio kako se Etna ponekad jedva nazire od smoga stotinu tvorničkih dimljaka koji su se načičkali u njenom podnožju.

Jedna od najvažnijih stvari na brodu je da se nađe dobra ekipa. Na krmi se često feštižalo i po kabinama pivalo, a sitne zafrkancije razbijale su monotoniju. Tako je "Meho" ribajući ulovio umjesto hobotnice, gambet koji smo mu prethodno zavezali za tunju. Tako ga se bockalo da će mu "Kogo" za večeru spremiti "Gambotnicu na salatu".

Ubrzo je brod dobio narudžbu da vozi mandarine iz Maroka u Skandinaviju. Zbog poznatih događaja od prije nekoliko godina, na tlu Bosne, bilo nam je zabranjeno izaći u Maroko, pa smo tako da bi prikratili vrijeme čakulali sa štivadorima. Jednom mi je jedan prišao s očiglednom namjerom da se upozna. Nakon što sam mu se predstavio, bio je red na njemu da reče svoje ime. Pokazao je prstom u sebe i rekao: "MAJMUNI!". Prvo sam mislio da me zaj..... pa sam zatražio da napiše svoje ime na papir. I zaista na papiru je napisao "MIMOUN" s izgovorom koji na naš jezik označuje već navedenu životinju. Ubrzo je za to saznala čitava posada, pa su svi htjeli vidjeti majmuna, odnosno Mimouna. Nakon nekoliko dana krcanja uputili smo se prema hladnom sjeveru u domovinu Vikinga. Naravno, c-vitamina nam pritom nije falilo, a brazda iza broda bila je puna kora od mandarina. U Švedskoj nas je na vezu čekao, a tko drugi nego Snješko Bjelić. No ni tu zbog kratkog vremena iskrcaja nismo mogli izaći. Tek smo u Norveškoj mogli izaći i dati sebi malo oduška. Sam osjećaj da ste se pomakli izvan onih nekoliko stotina kvadratnih metara željeza je sam po sebi fantastičan. Ljudi s kojim radite na brodu vani postanu neke sasvim druge osobe. Par dana poslije na brod je došao teleks da ćemo na istoj liniji opet voziti mandarine, no budući da je ukrcaj trebao početi tek za tjedan dana, barba je odlučio da se nadolazeći Dan pomoraca - Sv. Nikola proslavi loveći ribu na jednoj seki stotinjak milja od Portugala. Iako se seka nalazila toliko daleko od obale dubina nije prelazila 30 metara. Kanjaca je tu bilo čudo, pa se činilo da se lijepu za tunje. Ubrzo je čitava krma bila puna riba koje su čekale da ih neko očisti. I dok sam tako sjedeći čistio kanjce prisjetio sam se kako su neki ruski istraživači prije 15-tak godina izazvali senzaciju u medijima tvrdeći da su upravo tu otkrili zidine davno potonule mitske Atlantide!

Gledajući preko brodske ograde nisam mogao vidjeti ništa kroz tamno more. Ipak sam za sreću bacio jedan hrvatski novčić zamišljajući kako bi se neki budući ronionc mogao iznenaditi kada na dubini među zidina legendarne Atlantide nađe Hrvatsku kunu!

Navečer nije bilo ni govora o nekakvom spavanju. Svi smo se natiskali u jednu kabinu i udarili pjevati one naše dalmatinske od Ivana Klakara do Oliverovog galeba.

Nešto prije polaska iz Maroka na brodu su otkriveni slijepi putnici. Možete misliti, sakrili su se na vrh ciminjere, pa su ionako već crni pocrnili još više od dima i čađe. Nakon što smo im pokazali put niz skalju, uputili smo se nazad u hladnije krajeve, pa smo tako u Norvešku stigli pred sam Božić...

U valovima Bermudskog trokuta

Dva šutljiva indijanca lagano su veslala zaljevom Guayaquil, dok sam se ja izležavao na sredini izdubljenog kanuo promatran očima trogodišnjeg dječaka, koji je sjedio ispred mene izbacujući šešulom vodu. Vjerojatno ni on, kao ni dvoje odraslih nisu shvaćali kakav mi užitak pruža lagodna vožnja oko broda u sam smiraj večeri, dok se sunce u svom rumenilu gubi u zelenilu mangrove šume. Par pelikana lijenog izgleda proletilo je kraj nas skoro dodirujući more krilima. Nostromo je još uvijek pregledavao rezultate današnjeg bojanja oplata

broda, dok se ostatak posade okupio na krmi odakle se širio miris pečenog mesa. Izgleda da me je netko od njih primjetio kako se vozim u kanuu jer sam začuo povik: Pamiću, a di ćeš?!". Nisam imao volje odgovoriti, pa sam neodređeno odmahnuo rukom, a malo po tom zahvatio vodu kako bi se rashladio. Iako je sunce zapalo, još je bilo nesnosno vruće, a kad se samo sjetim kako sam se prije par tjedana smrzavao u hladnoj Norveškoj. Prošao sam rukom kroz sada kratku kosu. Osim uspomena, u zemlji vikinga sam ostavio i duge crne uvojke. Nakon punih osam godina kosa koja mi je dosegala do pola leđa ležala je otkinuta na podu nekog frizerskog salona u Drammenu. U taj norveški gradić doplovili smo nekoliko dana prije Božića kroz dugi i uski fjord. Barba je odlučio da ovog puta ja držim timun.

Tako sam po prvi put slušajući upute pilota doveo brod nakon četiri iscrpljujuća sata na vez.

Najzabudljivija je bila plovidba kroz prolaz uzak toliko da samo jedan brod može proći.

Nisam ni pokušavao misliti što bi se dogodilo onim lijepim crvenim kućicama uz rub obale, da se kojim slučajem brod zaleti u njih.

Nakon Skandinavije Mediteran frigo bio je upućen da preveze papir iz Floride za Ekvador.

Plovidba preko "velike bare" nije počela najbolje. Upali smo u jaki fortunal u kojem su se valovi veliki sedam

do osam metara poigrali s nama kao s igračkama. Kako oluja nije jenjavala na brodu su se osjećala sve veća posrtanja. Nervoza je kulminirala na sam Badnji dan, kada zbog loše pripremljenog ručka nitko

u salonu posade nije htio jesti. Barba se zbog toga ozbiljno najedio, te nam je održao bukvicu u kojoj nas je optužio za bunt na brodu. No, kako je sutradan bio Božić, sve strasti su se smirile uz aperitiv na koji su svi bili pozvani u Barbinu kabinu. Božić i Novu godinu slavili smo u jednom salonu i vjerojatno nije bilo ni jednog člana posade koji se tad nije prisjetio svojih bližnjih. Novu godinu smo dočekali prolazeći pokraj Azorskih otoka.

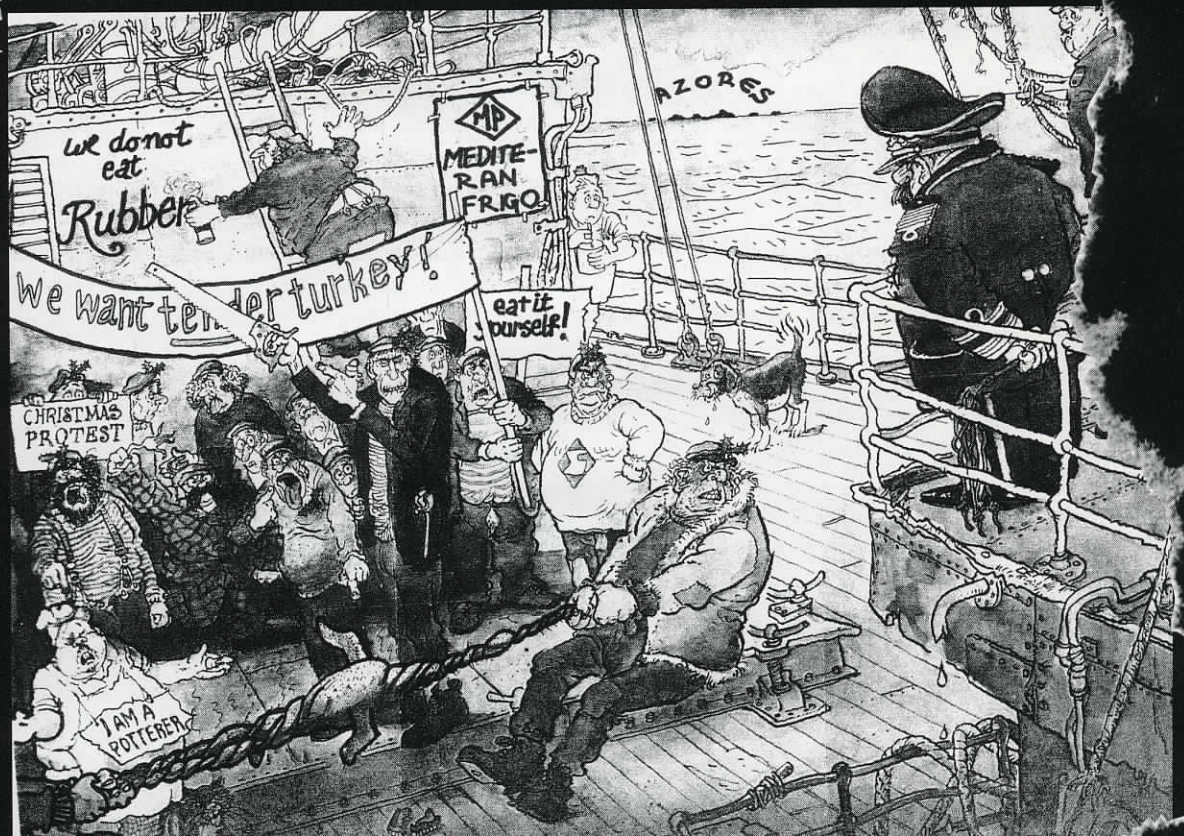
Budići da sam bio u gvardiji sa sekondom, dao mi je da povučem rutu do luke odredišta. Vukući olovkom kurs malo sam zastao.... brod je trebao proći ravno kroz zloglasni Bermudski trokut, mjesto u kojem je stotinu brodova i aviona misteriozno nestalo. Pitao sam se neće li i nas zadesiti slična sudbina! Na stotine je članaka i knjiga napisano o tom trokutu koji omeđuje prostor između vrha Floride, Bermuda i Puerto Rica. U njima su za tajanstvene

nestanke okrivljeni "mali zeleni", gloemi morski virovi, crne rupe, jake magnetske oluje, podmorska tajna postrojenja, ogromni kristali, te nezaobilazna Atlantida. Zanimljiva je bila i teorija o kojoj smo već pisali (Gregal broj 2), u kojoj McIver okrivljuje "Zemljin prdac", odnosno velike količine metana koje se oslobađaju kroz pukotine u podmorju i tako potapaju brodove. Objektivno gledajući misterij Bermudskog trokuta uopće i ne postoji. Prema izvješćima US Coast Guarda postotak nesreća u tom području proporcionalan je intenzivnom morskom i zračnom prometu koji se tu odvija. Bilo kako bilo, Mediteran frigo sa neustrašivom posadom preplavio je Bermudski trokut, a da nije nestao. Dapače, čak je i vrijeme bilo lijepo i povoljno. No, čim smo stigli do Floride problem se pojavio u obliku dvojice pripadnika već spomenutog US Coast Guarda. Nakon potpunog pregleda broda zahtjevali su da izvršimo protupožarnu vježbu i vježbu napuštanja broda.

Nakon obavljenih vježbi Coast Guard nas je pohvalila zbog uvježbanosti. Kako je noć počela padati, tako je opadao i broj posade na brodu. Svatko je htio izaći nakon dvanaest dana plovidbe i dati sebi malo oduška. Naravno, kakav bi to bio izlazak u USA, a da se ne posjeti Irish pub i Saloon.

Prolaz kroz Panamski kanal više nije bio onoliko zanimljiv kao prvi put. NO, iako je od tada prošlo samo šest mjeseci uočavale su se znatne promjene. Kako je ovo bila godina kada Panama preuzima Kanal od USA-a počele su i promjene, nažalost nagore. Pilot nam se potužio kako raste nesigurnost prolaska kroz kanal i to najviše zato što se zapošljava nestručni kadar. Nakon desetak sati izašli smo iz kanala i uputili se prema Ekvadoru. Budući da je trebalo prijeći i ekvator, a na brodu je bilo onih koji ga nisu prešli, organizirano je krštenje u kojem su se krstili skoro svi koji su bili na krmi, a svi koji su izašli iz kužine da vide što se događa dobili su pun lamih vode po glavi. Nakon mora svi su se "režentali" u pivi. Kad smo iskrali papir brod je ukrcao banane za Argentinu. Tijekom ukrcaja u Guayaquil - u razvila se primarna trgovina, odnosno razmjena dobara. Budući da na brodu nije bilo ni dolara s kojim bi smo kupili suvenire, pončo ili džemper, morali smo plećati baksama coca-cole. Tako smo za jednu baksu mogli kupiti dobar džemper od ljamine vune, koji su nudili lokalni trgovci okupljeni oko skale.

Ruta do Argentine vodila je oko najjužnije točke američkog kontinenta Cape Horna. Usput smo prošli veoma blizu otoka Robinson Crusoe-a, na kojem je Aleksandar Selkirk smjestio svog čuvenog pustinjaka da čami čak dvadest devet godina u iščekivanju nekog broda. Njemu u čast otok je čileanska Vlada nazvala njegovim imenom, a drugi obližnji po njegovom autoru. No, varate se ukoliko mislite da je otok pust i nenastanjen. Na otoku Robinson Crusoe danas živi oko petsto ljudi baveći se pretežno ribarstvom. Praćeni jatima dupina u kojima je nekad bilo i preko stotinu jedinki stigli smo do Cape Horna, "kraj sveta", rekli bi stari pomorci. Po starom običaju, napio sam se mora, a u dnevniku zapisao "3.II. 1999, srijeda - Cape Horn, sto osamdeseti dan na brodu"...

Crveni teror

Livia

"Crveni teror u Dubrovniku Listopad 1944" naslov je knjige sedmorice autora, nedavno predstavljene u Međunarodnom središtu hrvatskih sveučilišta, a koju je izdala Matica Hrvatska Dubrovnik.

Premda je naslov knjige privukao brojne Dubrovčane, već na početku njenog predstavljanja, jedan od autora, Joško Radica, kazao je kako se temi djela nije htjelo pristupiti na senzacionalistički način već se htjelo ući u bit problema, te dokazati da su žrtve osuđene na smrt u listopadu 1944. i poslije na dubrovačkom području izgubile život samo zbog cilja jugo-komunista da osvoje potpunu vlast. Naime, cilj nastanka ove knjige je između ostalog da svi ljudi, kako oni stariji, koji su dijelom proživjeli ta ubojstva, tako i nadolazeće generacije spoznaju istinu o sudbinama naših sugrađana poznatijih i manje poznatih javnosti, koji su na otoku Daksi i ostalim komunističkim gubilištima surovo ubijeni.

U listopadu 1944. Vojni sud komande Južno-dalmatinskog područja u ime naroda Jugoslavije donio je presudu kojom je oko 100 ljudi osudio na smrt strijeljanjem te oduzimanjem njihove imovine u korist Narodno oslobodilačke vojske i Partizanskih odreda Jugoslavije. Kako stoji u presudi tog vojnog suda, mučki ubijeni naši sugrađani su stupili u aktivnu službu neprijatelja, fašističkog okupatora, nakon kapitulacije Jugoslavije te su tim činom potpomogli njenu izdaju. No, kako je u uvodnom izlaganju kazao Vlaho Benković, ubojstva su počinjena bez suđenja i dokazane krivnje na temelju samovoljno i neosnovano sastavljenih proskripcionih lista, a bila su obračun sa svima onima koji su na bilo koji način mogli ugroziti uspostavu novog totalitarnog jugokomunističkog poretka. Najveća krivnja, istaknuo je Benković, bez obzira na ideološku usmjerenost žrtava bila je u tome što su bili Hrvati, a opće je poznata činjenica, dodao je Benković, da su jugokomunistima u ostvarenju njihove ideje najviše smetali nositelji katoličke crkve i zagovornici hrvatske nacionalne misli.

U ovom zborniku o listopadskim žrtvama osim iznesene istine o svim pogubljenim Dubrovčanima i stanovnicima okolice, posebno su prikazani životi svećenika i redovnika čije je javno djelovanje u to vrijeme bilo uvelike istaknuto, a to su fra Marijan Blažić, fra Toma Tomašić, o. Petar Perica, don Đuro Klečak i drugi.

"Crveni teror u Dubrovniku Listopad 1944." zbornik je čiji su autori Trpimir Macan, Hrvoje Kačić, Frano Glavina, Joško Radica, Josip Sopta, Josip Antolović i Luka Bradarić, a koji bi, osim što pruža jasnu sliku i uvid u tragična zbivanja u Dubrovniku te godine i pridonosi istini o komunističkim gubilištima, trebao biti i podsjetnik da se to ne smije zaboraviti.

Što je taj otok značio Dubrovniku , a što danas znači Gradu pod Srđem?

Ime Lokruma vjerovatno potječe od latinske riječi acrumen, što znači kiselo voće. Prvi put otok se spominje 1023g. u vlasništvu porodice Veterani, koji su ga poklonili Gradu pod uvjetom da se na otoku osnuje ubožnica. Dubrovački načelnik Lapredije i nadbiskup Vital benediktincu Petru Dubrovčaninu su predložili osnivanje samostana na Lokrumu. Nije slučajno što je samostan sagrađen prema otvorenom moru. On je služio i kao osmatračnica, a dužnost redovnika bila je da dimnim signalima upozore dubrovčane u Gradu o pojavi nekog broda iz opasnog smjera. Osnivajući samostan benediktinci su dobili pravo na korištenje Lokruma, što se nije sviđelo svim dubrovčanima.

Samostan na Lokrumu bio je dužan i uzdržavati siromahe, stare ljude, bolesne i nemoćne. Odnosi između gradskih vlasti i lokrumskog samostana bili su precizno određeni statutom. Lokrumski samostan imao je obvezu jedanput godišnje ugostiti dubrovačkog kneza. Nije ni Dubrovnik bio bez obveza, pa su tako

Alen

Legenda o ukletom otoku

Povijest

Gregal

samostanski stanovnici bili oslobođeni carine na drvo za popravak samostana,

a imali su još neke privilegije. Odnosi su postali zategnutiji 1328 g. kad je knez tužio opata samostana Vikaru Tomi zbog rasipanja samostanskih dobara i neurednog života. Nastojanje dubrovačke uprave da samostan drže pod kontrolom prekinuto je nakon intervencije Rima 1359. godine. Lokrumskom opatu je vraćeno pravo samostalne uprave samostanskim dobrima, a dubrovčani su bili kažnjeni, te su bili prisiljeni izgraditi zvonik samostanske crkve na Lokrumu, što je 1364. godine i učinjeno.

Lokrum je za neke bio mjesto pregovora, dogovora i sastanaka, kao i utočište izbjeglicama iz zemalja koje su bile u sukobima za prevlast. 1466. godine samostan je pripojen Padovanskoj kongregaciji, pa doživljava pravu renesansu, vrše se znatna proširenja i nadogradnje.

1377g. Dubrovčani izgrađuju lazarete na Mrkanu, Bobari i Supetru, te na Pločama. Veliko vijeće Dubrovačke Republike donosi propis u kojemu se navodi da nitko tko ne provede 30 dana u lazaretima na Mrkanu ili u Cavtatu ne smije ući u Grad. 1534. godine Senat odlučuje graditi lazarete i na Lokrumu. Lazareti su bili izgrađeni čvrstim zidovima ali nikada nisu dovršeni, budući su se Dubrovčani bojali da bi bili idealno uporište neprijatelju u slučaju napada na Grad. Predpostavlja se da je pred vratima lazareta bila crkvice Sv. Vlaha ili možda samo Parčev kip, a postoje i navodi da je kasnije taj kip uzidan u gradske zidine.

Poznati turski gusar Uluz Ali, poznatiji kao Karahoza, 1571. godine sa svojom divljom družinom upao je u samostan, kad se našao u blizini Lokruma u potjeri za mletačkom galijom gospara Frane Fronta, te tom prilikom pobio nekoliko redovnika.

U prvoj polovici 17st. Venecija proglašava otok Lokrum mletačkim. 1630. godine kapetan mletačkih straža na Kandiji, Ivan Krstitelj Grimaldi, svojim brodovljem najprije je napao i prisvojio dva dubrovačka broda, a potom se i iskrcao na Lokrumu. Sukob Venecije i Dubrovnika oko Lokruma trajao je nekoliko godina, ali se 1635. godine Venecija odrekla Lokruma.

1667g. katastrofalni potres uništio je samostan i tako označio početak njegova kraja. Dubrovčani su imali posla i sa ruševinama u Gradu tako da nisu mogli pomoći u rekonstrukciji samostana na Lokrumu. U lipnju 1691g. Dubrovnik napada kuga, te je na Lokrum prebačeno 54 bolesnika i smješteno u prostor samostana. Dubrovčani traže od Pape da im proda Lokrum sa obrazloženjem da Republika nema novaca za uzdržavanje dobrotvornih ustanova. 1798g. Papa Pio VI prepušta benediktanske posjede na Lokrumu u korist dobrotvornih ustanova Grada.

Od 1800-1803. godine dubrovačka vlada iznajmljuje Lokrum privatnim zakupnicima. Kad su 1806g. Francuzi zauzeli Grad izgradili su na Lokrumu kraljevsku utvrdu Fort Royal, kojoj su 1836. godine Austrijanci dogradili toranj.

1859g. eksplozijom je uništen austrijski ratni brod "Triton" nedaleko od Lokruma. Od 95 članova posade preživjelo ih je 10-ak kao i Franjo Stumpf za kojeg se kaže da je bio privezan za pramčani jarbol s okovima na rukama i nogama. Jedan anonimni časnik je izjavio da je eksploziju izazvao mornar Fiala, Čeh da bi se osvetio poručniku Zenkoviću zbog strogosti. U spomen nesreći, podignut je na sjevernom dijelu Lokruma križ na kojemu su urezana imena nastradalih. Tim je povodom Maksimilijan habsburški došao na Lokrum i zanijet ljepotama otočića odlučio ga kupiti. Odmah je otpočeto sa izgradnjom ljetnikovca na mjestu benediktinskog samostana. Kad je Maxmilijan bio određen za cara Meksika, dao je na istočni zid ljetnikovca iznad vrata, uz grb dinastije Habsburgovaca, staviti i meksički grb.

Legendarni engleski kralj Richard Lavljeg srca zatekao se u povratku sa III križarskog pohoda kraj Lokruma, a Dubrovčani su ga pozvali da posjeti Grad. Bilo je to 1192. godine kad se kralj, pogođen teškom olujom u Jonskom moru, zarekao izgraditi crkvu na prvom kopnu kojeg se dotakne. Bio je to otočić Lokrum. No spretni Dubrovčani zamolili su engleskog kralja za dopuštenje da blago namijenjeno izgradnji lokrumske crkve upotrijebi za izgradnju katedrale u Gradu, obećavši da će njegov zavjet biti ispunjen o njihovom trošku. Dubrovčani su ispunili obećanje sagradivši na Lokrumu crkvicu sv. Marije.

Otočić Lokrum i danas svojim ožiljcima prošlosti privlači pažnju brojnih posjetitelja, a legende o "ukletom otoku" još i danas bude maštu malih Dubrovčana.

Irish pub

Luka

Probijajući prusku gomilu, progonjen svjetlom neonskih reklama, u gradu svih modernih ludosti, tražiš mjesto koje mami ugođajem avanture.

Spuštajući se preko Kurfusten-Damm-a do glamuroznog Europa Centra, pokraj svih onih uličnih zabavljača i neizbježnog Jevgenija, starog ruskog emigranta, žudiš za okusom hladnog piva. Pored svih onih izloga što mame, pužeš do Irish Pub-a. Dok Guinness, Harp, Kilkeny, Warsteiner, Beck teku u hektolitrima, Hary i ekipa slamaju barijere između generacija, narodnosti i vjera, stvarajući nekakvu ugodu, osjećaj da si doma.

Tek kad pronadeš slobodno mjesto (što je ravno zgoditku na lutriji), kružiš pogledom po pub-u, između svih onih starih motiva, kao prenesenih iz nekog drevnog irskog mita, između stropova požutjelih od nikotina, krajičkom oka hvataš svu tu gomilu. Tamo negdje, zanosna dama, ushićena nekom poznatom notom, pokazuje zimske rezerve celulita, tajnica se trudi oko veće plaće, zaljubljeni traže inspiraciju, a sve one zgodne djevojčice kao da čekaju priliku, možda upravo na tebe.

Malo hrabrosti, ili sreće, i u društvu si neke ljepotice, plavih očiju i oku ugodnih oblina. Kroz razgovor hvataš sve te njene slatke riječi, osjećaš, žarko, svaki pritisak njenog tijela, dok pokušavaš napraviti odlučniji korak.... Zaboravljajući na vrijeme, opija te miris njene kose na ramenu, toneš u ritmu, ispijajući "ludilo" još jedne večeri.

I opet se ponavlja ona gorka istina, kaže da se doma mora. Nudiš pratnju, pitaš broj, ..., a nje već nema. Gorko ispijaš onu kaplju piva. Ponovno tražiš vrata WC-a, da pobjužeš tu laž. Mala, misliš, opet me s mužem vara.

Svježe mamuran, (ne)sretan zbog novog iskustva, odlučan, vratiš se realnosti. Odjednom, pod rikom groznog zvuka sata, shvaćaš da je jastuk još uvijek tu i da te Mala, negdje u gradu, vjerno čeka.

Pedestšesti opadajućeg

Dario

Mandić drugog korijena iz tisućudevestodevedeste i devete

Tmurni jutarnji dan hladan, mračan i sunčan. Predavanja počinju, mamurluk koži svakoga u grlu. Truli, jadni traže spas na WC-u. Sudar ljutog profesora i pijano mamurne studentice.

Profesore, zašto niste išli s nama na izlet? Sigurno niste imali sat. Da, nisam imao ruku. Profesore, doista mi je žao. Nema veze, sat mi je na drugoj ruci. Jao, profesore, vidjeli smo rijeku. Zanimljivo, sigurno je u kanjonu voda. Da, da, brod je bio divan. Tko? Da, išao je vodom. Stvarno? Ne stvarno nego vodom. Koji je to bio prizor! Malo je reći prizor, rijeka je bila tolika da su još dva broda mogla ploviti nizvodno uz rijeku. Mogu misliti! Onda možete ići drugi put sa nama. Mogu. Da, povesti ćemo i profesoricu pa vam neće biti dosadno. Jao to je prosto. Da prosto, i ono na stolu je bilo prosto. Kakvom stolu? Vašem, onom velikom, u uredu gdje profesoričina koljena prekrivaju oba bočna čoška. Kako vi to razgovarate? Čudno, kao i profesorica na stolu, te riječi koje je profesorica govorila razumjeli ste samo vi. Kakve riječi, kakav stol? Molim Vas profesore priznajte već jednom, sve je bilo u ritmu: stol je plesao, a profesorica pjevala. Ništa posebno ali vi ste je pozorno slušali i bodrili. Ovo je prešlo sve granice. Da, kao i ono na stolu. Dobro priznajem ali nemojte reći nikome. Pobrinuti ću se da nitko ne sazna van grada, ovo je naša mala tajna. Znaite kolegice ja vam ne vjerujem nikome: obično spavam zatvorenih očiju, nekako je lakše i svjetlo mi manje smeta. Profesore vi ste daltonist. Ne ja sam profesor. Koji je Vaš broj telefona dragi profesore? Pitajte na pošti; i ja kad nekoga zovem prvo nazovem informacije. Profesore čudno mi izgledate. Jel' da, znam ja sam zgodan. Vaša kosa nekako je slaba i lice vam se proširilo. Da, to mi je od rođenja. Znaite kada sam se rodio imao sam više zubi nego dlaka na glavi. Da, da primjeti se, i za ovih 50 godina niste mnogo napredovali. Kolegice to ima svoje prednosti, kada se šišam samo mi naplate PDV. Onda profesore vidimo se na skijanju, a do tad ja vas toplo pozdravljam. Radije se vi toplije obucite nego pozdravljajte.

Nastavak u slijedećem broju kojeg neće biti...

Priča

Poludjeti,
Iskren prema sebi.
Da, i nije prvi put
Ne, nema izlaza povoda ni sreće.
Ostajem na čistini.
Da, na trulom drvetu,
pored kamena što leži.
Ljubav što me grli
suhom lišće na milosti vjetra.
Tugujemo mi, da mi tugujemo sretni.

Suhi, mrtvi tonemo u san.

Žena

Da su dani kao
ona sunce bi sjalo
i vječno bi bio
dan.
Ona ide možda neće stati
jedan čovjek rukom je prati
Bili su dani još uvijek su
noći taj čovjek
s njom kroči.
Oči plave, asfalt joj se
smije ta žena još
nešto krije.
Moje oči umiru kao zvijezde
u vrisku zore.
U zadovoljstvu moga jada
izrasla si tu ko tulipan.
S suknjicom sestrice se
smije, sama sjedi sjaj svete
suze snije.
Jednom sam se ložio na tebe
mene krasi mrtve uspomene.
Život mi je mala stega živi malo
bez imalo svega:

Živi bez kruha
Diši bez zraka,
Kleči bez poda,
Plači bez suza,
Ljubi bez usana,
Pleši bez nogu,
Gledaj bez očiju,
UMRI BEZ GROBA.

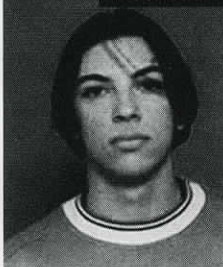
Lirika

Velika sramota.
Starica s košaricom u ruci
Crninu sa sobom krije.
I živi jedna luda lampa
u sredini starog željeza.
Ruši se na mene kuća
pokojnika.
Da li da plačem, da budim zjenice,
da
istaknem ruku u vodi.
Čekaj, još trenutak
zglob napušta put.
Lud je lud, korak u noćnoj mori.
Lice oštih crta i mirisi svjetlosti na sjeni
ubojice.
Sve je utihnulo.
Zadovoljstvo u suhom zlatu, pruža ruku,
Ljubazno me tjera.
I nisu me pokopali u plahti.

Dario

Mandić

Staklena mreža

U paukovoju mreži u
krevetu od čađe
Na zemljanom podu
jedne trule jame

Glas se čuje iz visina,
nož mi šalje u
srce da svira

I nogu vučem u psećem
izdanju, cvilim i režim
gledam se u staklo.

U ritmu bjesa tužan i
sam bjede se bojim
jer životu ne znam kraj.

I moje su riječi kao pogled kroz staklo.

Planina

Tako je hladno
i snijeg jeca u zimskoj
noći.

Tako je hladno da
vjetar s mećavom
nikad neće proći
Tako sam tužan,
Lagani čovjek u krevetu peći.
Sve se bjeli, kraljica na
konju crnu, snijegom
treperi.
Planina i kuća od slame
i ja u njoj kraj
vatre sjedim.
Sam potpuno sam
Prijatelj jedini vuk
što mjesec zove
Petrolejska lampa zove me
U san.
Tonem u duboki zimski
san
Sanjam snježni smrznut
san.

Ona

Sa neba pada
ovako lagano mlad.
Čekam ljeto i sunce
što me grije
Da ga gledam
da me prži kao nekad
prije
Prolaze dani, prolaze
noći, moje ljeto
uskoro će doći.
Sjedit ću sam
doći će i ona.
Zajedno u pijesku čekati
val.
Ljubit se i grlit
smijati i voliti
Ležati i spavati
plakati i jedno drugo moliti
Doći će i dan
proć' će i ovaj gorki san.
Samo jedno
želim da mi ona
život djeli.

Zlatan Milat bariton klape "Kumpaniji"

Luka
Putnik

Malo tko među
nama ne voli zapjevat
pjesmu koja je ostala u
pamćenju, koju svi znamo.

Neki od nas, studentske škvadre, su možda imali ili maju želju zapjevat na TV-u ili možda na "nacionalnom" radiju. Malo ih se uspjelo izdignuti iznad prosjeka i opet ostati "normalan", ostati skroman. Zlatan je svakako osoba koju bi poželjeli imati u društvu, kad je fešta.

- Zlatane kako je osnovana tvoja klapa "Kumpaniji"?

Paaa,.... isprva je to bilo okupljanje iz gušta, s vremenom smo postali ozbiljniji. Klapa je organizirana u Studenom '95., u početku sa šesteročlanom ekipom, a kasnije su primljena još dvojica. Naš voditelj, Janez Vlašić, najzaslužniji je za dosadašnji uspjeh klape budući da ima dugogodišnje iskustvo u pjevanju i vođenju klapa. Klapa je prvenstveno nastala iz naše ljubavi prema pjesmi, svi se dobro međusobno slažemo i svi dijelimo jednaku strast prema Dalmatinskoj pismi. Klapa je odraz našeg dugogodišnjeg prijateljstva i naše želje da podijelimo radost pisme s drugima.

- Klapa djeluje već četiri godine, koji su vaši najveći uspjesi, najveći hitovi?

Svakako jedan od meni najdražih uspjeha je proglašenje klape "Kumpaniji" najboljom debitantskom grupom na Omiškom festivalu '96. Sve pjesme na našem repertoaru već su odavna hitovi, sve su to stare Dalmatinske pisme koje imaju dušu, tradiciju među našim pukom, kao npr "Dalmatino povišću pitrujena", "Vila moja prodje" čiju izvedbu su potaknuli članovi kvarteta "Gorgonzore". Ne mogu reći da su to naše pjesme, jer su nastale u narodu i tako ih nastojimo izvoditi, istaći vrijednost onog što je izvorno, nepresušno.

Intervju

Gregal

- Jeste li dobili još neke nagrade, priznanja za vaš dosadašnji rad?

Stručnjaci klapske pjesme nas dosta cijene, a osim toga izabrani smo kao jedan od predstavnika Hrvatske na Svjetskom natjecanju izvorne pjesme "A' Capela" koje je održano u Veroni 7. do 10. Travnja. Na tom natjecanju u našoj konkurenciji osvojili smo prvu nagradu s 92 boda.

- Znaš li imena drugih klapa koje su s vama predstavljale Hrvatsku?

Naravno da znam, to su klapa "Kamen" iz Kamena i ženska klapa "Viola" iz Filip Jakova. U konkurenciji za nagradu koju smo osvojili bila je i klapa "Kamen".

- Koja je tvoja uloga u klapi?

Pjevam bariton, koji je inače najzahtjevniji glas u klapi. Neku posebnu ulogu u klapi nemam, osim što moram ponijet matun, dva od doma da se ne ističem.

- Imaš li možda nekog idola na domaćoj glazbenoj sceni i osim klape, koji je tvoj omiljeni pravac u svijetu glazbe?

Nemam nekog posebnog idola, dalmatinske riječi, klapsku pjesmu, pjesmu "uživo" to je ono što volim. Želio bih jednom vježbati s klapom "Sinji", najbolji su. Od domaćih autora najviše mi se sviđa Gibboni kojeg srećom osobno poznajem. Piše dobre tekstove i smatram da je trenutno jedan od najboljih hrvatskih glazbenih umjetnika. Grašo ima perspektive, ako nastavi mogao bi imati status nekog novog Dragojevića. Ne cijenim baš puno komercijalu, to su hitovi koji dođu i odu. Inače od muzike slušam sve što mi se sviđa, nemam poseban izbor.

- Obaveze na fakultetu, klapa, putovanja, ..., kako uspjevaš stići sve to?

Ne znam, stignem, volim pismu, to mi je život. Svi u obitelji vole zapivat, možda upravo zbog toga imam sluha. Dosta mi pomognu prijatelji, Dario Vilović, moja srodna duša, da ga nima, ne bih nikada zapiva na faksu, Frano i mnogi drugi kojima sam iskreno zahvalan.

- Zlatane, zašto baš ACMT, predavanja su obavezna, zar nije jednostavnije na nekim "našim" fakultetima?

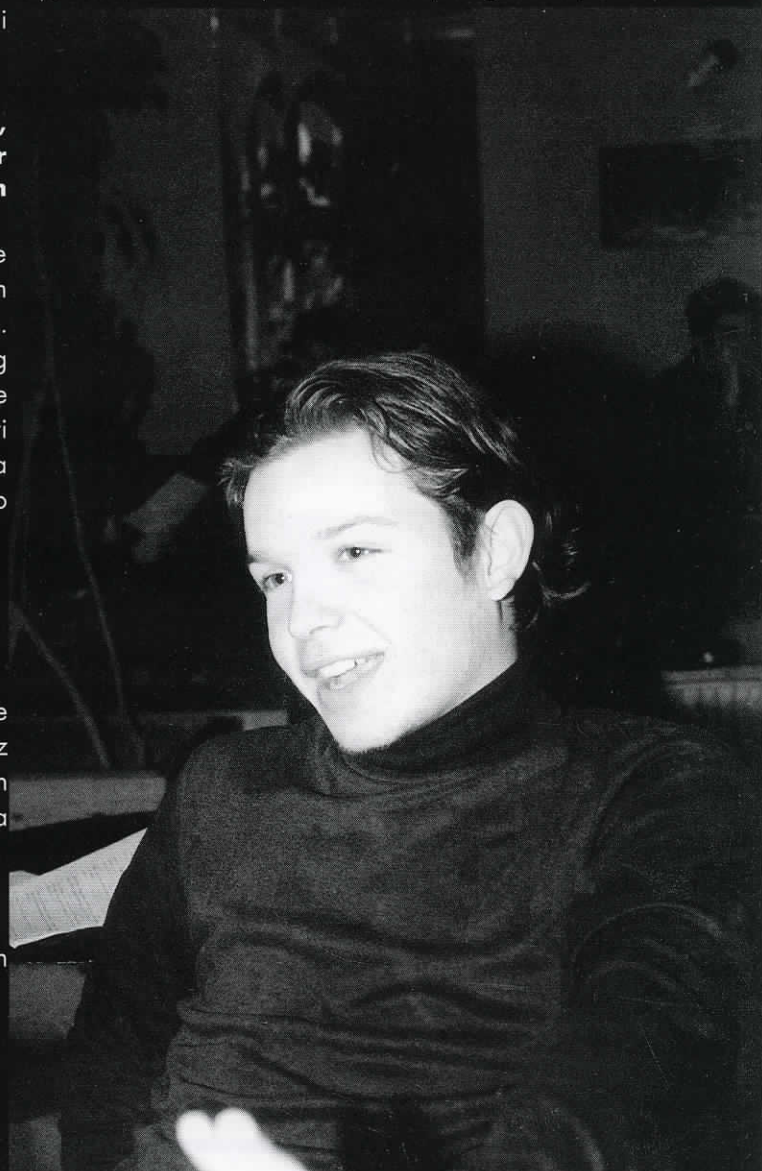
Iskreno, bio sam dvije godine na Ekonomskom. Odustao sam zbog neslaganja s nekim profesorima. ACMT mi se sviđa prvenstveno zbog jedinstva među studentima, to se ne može osjetiti na Ekonomskom. Ovdje smo svi kao jedna velika obitelj. Nemam ništa protiv drugih, ali jednostavno tko nije tu, to ne može osjetiti.

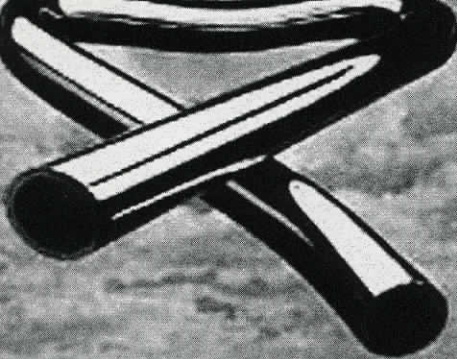
- Kako podnosiš teret popularnosti?

Ma kakva popularnost, ne doživljavam se takvim. Nemam harem, bazen, čak ni fiću, prijevoz je tatin servis, a možda koji put dobijem novi đon i to je to. Isti sam kao i svi drugi momci, možda metar manji.

- Imaš li možda neku posebnu želju za kraj?

Samo pozdrav Studentskoj naciji, poseban za ACMT-ovce i jednoj brineti s druge godine.

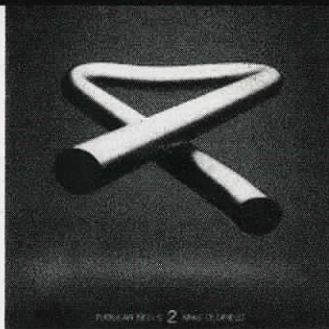
Mike Oldfield rodio se 15. svibnja 1953. godine u mjestu Reading u Engleskoj. Glazbenu karijeru započeo je sa 14 godina u folk akustičnom duetu sa svojom sestrom Sally. Nakon zajedničkog albuma Oldfield osniva grupu "Barefeet", koja se nažalost ubrzo potom ugasila. 1973. godine izdaje album "Tubular Bells", kao široj publici još nedovoljno poznat autor. "Tubular Bells" je zapravo bio prvi album koji je izdala tek osnovana diskografska kuća Virgin Records koja je time profitirala te postala jednom od najpoznatijih

Srđan

25 GODINA CIJEVNIH ZVONA

diskografskih kuća. Album je bio na prvom mjestu u Velikoj Britaniji dok je u Americi ova ploča dostigla zlatnu tiražu. Upravo uvodni taktovi ovog svojevrsnog remek-djela glazbenog genijalaca Mike Oldfielda su upotrebljeni kao glavna glazbena podloška za horor film redatelja Williama Friedkina. Naravno riječ je o filmu "Istjerivač Đavola" ili u engleskom prijevodu "The Exorcist". Glazba iz filma je dobila 1974. godine Grammy Award za najbolju instrumentalnu kompoziciju nakon što je bila upotrebljena kao središnja tema filma Istjerivač Đavola. Stvaranje ovog glazbenog djela trajalo je devet mjeseci, a Mike Oldfield je svirao čak 28

Glazba

instrumenata i to uglavnom bas gitare, gitare i klavijature. U album su ubačeni folk i rock motivi, koji su složeni i uneseni u kontroliranu ali stalno promjenjivu tapiseriju zvukova, postižući tako umjetničko komercijalnu prekretnicu u aražiranju i stvaranju 48 minutne rock skladbe. Zaista, može se reći da ovaj album zauzima posebno mjesto u povijesti rock glazbe, a njegovi odjeci vidljivi su i danas kroz dva takozvana nastavka. Radi se o albumima "Tubular Bells 2", koji je nastao 19 godina poslije prvijenca, te nedavno snimljenom trećem dijelu ove sage "Tubular Bells 3". Mike Oldfield napravio je i glazbu za brojne filmove, od koje izdvajamo onu za film Polja Smrti.

Prvi album Breškovića

Livia

Dubrovačka glazbena scena zahvalna je tema o kojoj bi se moglo uistinu pisati. Svi bendovi koji su prošetali tom scenom, imali su svojih uspona i padova, no "ruku na srce" ne smijemo poreći da ih je oduvijek bilo. Dubrovački glazbenici su uvijek stvarali, kao što to rade i danas, neki s manje, neki s više uspjeha, ali svi nam služe na ponos.

Uz naporan rad ovaj mladi dubrovački duet **Brešković brothers**, kojeg čine Nikola (glas, trombon i klavijature) i Tonči (bas, kontrabas i glas) izdali su svoj prvi album pod naslovom "U tišini grebena". Braća Brešković nova su nada hrvatske pop glazbe, a zapaženi su na Dori '97 na kojoj su izveli vlastitu skladbu "Voljet ću te vječno" i tako osvojili šire simpatije publike.

Nikola i Tonči, inače studenti glazbene akademije u Lovranu, su glazbenim putem krenuli još kao dječaci uz potporu njihova oca, člana nekadašnjeg sastava Dubrovački trubaduri, tako da su, možemo reći, nastavili obiteljsku tradiciju.

Na njihovu prvijencu nalazi se 10 skladbi čija je glazbena orijentacija pop s elementima jazz-a. Na albumu se nalaze i već poznate pjesme: Sjećanje, Božićna pjesma, te naslovna skladba U tišini grebena. Album je snimljen u Zagrebu, a dovršen je u studiju IKA Borisa Krainera koji je mladim i ambicioznim Dubrovčanima zajedno sa Stipicom Kalogjerom pomogao u realizaciji albuma.

Prema prvim recenzijama njihova albuma, duo Brešković Brothers, čini se, tek kreće prema uspjehu.

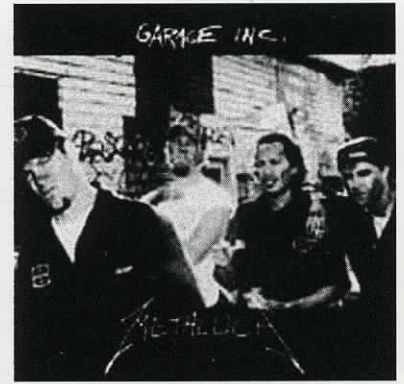

501

Fox

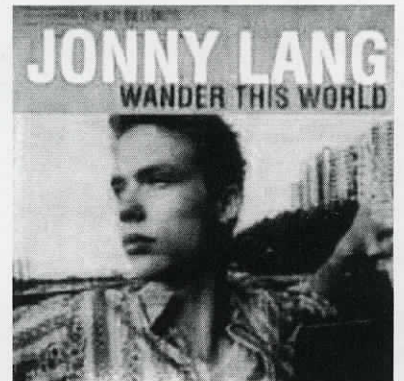
METALLICA - "Garage Inc."
Elektra / Asylum - izdano 24. Studenog '98.

Nije puno prošlo od posljednjeg studijskog albuma "Re-load", a Metallica nas je obradovala novim izdanjem. Iako nemaju pravi "Best of ...", za ovaj album (koji dolazi na dva CD-a) bi se moglo reći da je svojevrsna retrospektiva jednog od najvećih HM bendova na svijetu. Na njemu možete pronaći snimke od njihovih početaka do danas. Album nam donosi obrade pjesama, koje momci iz Metallica-e vole slušati i svirati. Kao i mnoge velike grupe i oni su počeli sa sviranjem obrada, koje su kasnije postale važan dio njihovog glazbenog izričaja. Na "Garage Inc." uz jedanaest novih snimaka (od kojih posebno ističem prvi single Turn the page i obradu irske narodne balade Whiskey in the jar), na albumu možete pronaći "Garage days Re-revisited", neke B-strane singlova, te snimku četiri pjesme Motorhead-a koje su svirali na 50-tom Lemmy-jevom rođendanu (još jedan HM dinosaurus, koji još uvijek radi odličnu glazbu). Mnogi stari fanovi misle da se Metallica komercijalizirala nakon "And justice for all" albuma, ali ne bih se složio s time, što je dokaz i ovaj album, koji ne samo da pokazuje da je Metallica veliki bend s još uvijek svježim idejama, već pokazuju kojim bi se smjerom trebala kretati HM glazba uopće. Long live Metallica.

JOHNNY LANG - "Wander this world"
A&M Records - izdano 20. Listopada '98.

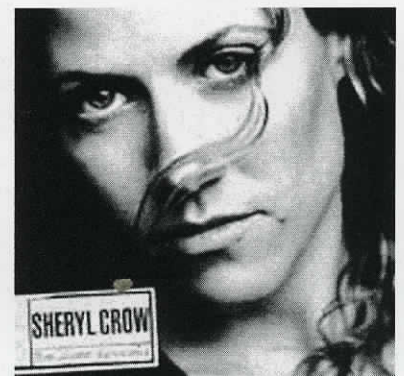
Kad sam po prvi put poslušao album Kenny Wayne Shepard-a, "Ledbetter heights", te saznao da ima samo 18 godina, rekao sam sebi da je momak genij (mora da je majka ponosna na njega), međutim već nakon par mjeseci u prodaji se našao debi album Johnny Lang-a, "Lie to me", koji je tada imao tek 17 godina (odbrojavanje je počelo). Važno je napomenuti da se u oba slučaja mogao čuti utjecaj gitarista poput Stevie Ray Vaughan-a (laka mu zemlja). S drugim albumom "Trouble is", Kenny Wayne Shepard je nastavio u sličnom "štitu", dok je novi uradak Johnny Lang-a, "Wander this world", otišao u drugom smijeru. Album pruža kombinaciju soul-a, funk-a, rock-a kao i blues-a i to u najboljem primjeru, što će potvrditi svaki njegov fan. Dosta ljudi nije čulo za Lang-a, ali vjerujte mi da će ovaj album zadovoljiti svakog ozbiljnijeg poklonika blues glazbe, jer za razliku od prvog (koji više kombinira rock-blues), "Wander this world" je ozbiljan blues uradak (možda za ovako mladog čovjeka preozbiljan), koji za razliku od nekih drugih albuma poznatijih blues glazbenika, zvuči svježije svakako produkcijski savršeno i zrelo (produkciju je radio David Z ; poznat po svom radu sa Prince-om).

ALBUM MJESECA

SHERYL CROW - "Globe sessions"
A&M Records - izdano 23. Rujna '98.

"Globe sessions" je treći album američke kantautorice Sheryl Crow. Nakon odličnih albuma "Tuesday night music club" i "Sheryl Crow", pokazala je da zna što radi. Iako nije otišla predaleko od zvuka koji je obilježio predhodne albume, novi uradak je produkcijski "ispeglaniji", a pri snimanju se koristila i elektronika (što zvuči kao da je oboljela od nekog opakog virusa). No na tome nemamo što prigovarati, jer iako sam se pribojavao da će ovaj

Glazba

album biti de ja vu "Sheryl Crow", moram priznati da se pokazao vrlo ugodnim za slušanje i iznenađujuće pun energije. Na albumu se nalazi i jedna obrada. Čast je zapala Bob Dylan-a i njegovu pjesmu Mississippi. Prvi single je pjesma My favourite mistake, a vjerujemo da singlova neće nedostajati kao ni na prošlom albumu. Ovaj uradak je odlična cjelina, snažna ploča, koja Sheryl Crow afirmira kao ponajbolju predstavnicu zvuka američkog izvornog rocka devedesetih. Za sve one koji obožavaju Lynyrd Skynyrd ovo je pravi izbor.

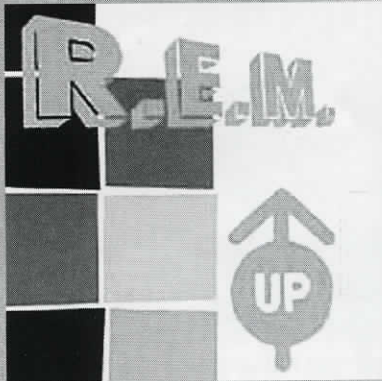
CELINE DION – "S'il suffisait d'aimer"
Sony international – izdano 22. Rujna '98.

Što reći o kanadskoj megazvijezdi Celine Dion nego da je ostvarila svoj san. Naime, nakon što je svijet oduševila albumom "Let's talk about love" s kojega je sigurno najveći hit bila pjesma My heart will go on, koja se našla i na soundtrack-u filma "Titanic", Celine nam se vratila s novim albumom (već četvrtim rađenim na francuskom jeziku) "S'il suffisait d'aimer", koji se ne razlikuje od prethodnog. Dok će njezini vjerni obožavatelji oduševljeno otrčati kupiti novi album i sa nesmanjenim žarom očekivati novi uradak, ja ću raditi nešto pametnije. Da ne bi bilo zabune ovo je odlično odrađen album (namjenjen daljnjem bogaćenju), s kojim

se naša draga kanadanka vraća korijenima.

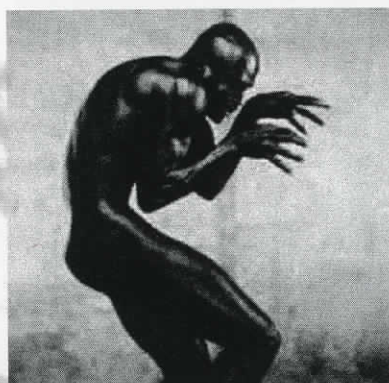
R.E.M. – Up
Warner Brothers – izdano 6. Listopada '98.

Kad sam prvi put poslušao album učinio mi se dosadnim, razočaravajućim uradkom nakon "New adventures in Hi-Fi", no kako to već biva sa novim albumima velikih grupa na kojim eksperimentiraju sa novim zvukom, nakon nekog vremena ukazala se potpuno nova dimenzija. U zvuk novog albuma "Up", donekle nas je uveo predhodni album "New adventures". Cijeli album pruža dosta lagan, melankoničan ugođaj, ali je u isto vrijeme i dubok uradak, kojeg treba pažljivo poslušati da bi ga se razumjelo. Iako je R.E.M. za mnoge fanove prestao postojati 1997. kad ih je napustio bubnjar Bill Perry, taj događaj dao je

preostaloj trojki prigodu da redefiniiraju zvuk grupe (što je započelo s "New adventures in Hi-Fi", uvođenjem ritam mašine). Pjesme na "Up"-u nakon nekog vremena uđu u uho i postanu vam drage, ali ih nikada nećete zavoljeti toliko da ne bi mogli bez njih. Iako album nije vrhunac stvaralaštva R.E.M.-a, njegova kvaliteta je neosporna, što dokazuje i nominacija za Porina.

SEAL – "Human being"
Warner Brothers – izdano 17. Studenog '98.

Seal-u je ovo treći album u sedam godina, ali prvi koji ne nosi naziv Seal. Iako bi ga se donekle po ugođaju moglo usporediti sa R.E.M.-ovim "Up"-om, album sadrži dosta pozitivnije vibracije. "Human being" nikada nije bio namjenjen osvajanju vrhova top lista, ali je odličan album. Za Seal-a kažu da je Sheakspear-ovski junak, da ima glas jednog Al Green-a, da zvuči kao gospel pjevač i sklada intezitetom jednog Marvin Gay-a. Ipak ove pjesme gube svoju snagu da bi se postigla svojevrsna uglađenost, tako da je sve bliži zvuku jednog Michal Bolton-a. Ovaj album je dušu dao za radio-play.

KISS - "Psycho circus"
Polygram - izdano 22. Rujna '98.

Novi album Kiss-a je djelomično nastao kao posljedica ponovnog okupljanja grupe i ogromnog uspjeha njihovog reunion tour-a. Novi album može se jednostavno definirati kao Kiss koji ponovo svira Kiss. Nikakvih promjena u glazbi i zvuku nema, jedino "novo" je da su se momci vratili maskiranju koje ih je proslavilo u prvim godinama postojanja, čega se mogu sjećati samo stariji fanovi. Dakako njima će se svidjeti novi uradak ovih rock-dinosaurusa. Na "Psycho circus-u" možete pronaći par rock "himni" (I pledge allegiance; To the state of rock'n'roll; You wantes the best), što je standardno za Kiss. Još ću dodati da je ovaj uradak namijenjen daljnjem bogaćenju članova ove rock grupe, jer ovaj album osim što je "profi" odsviran i produkcijski zaobljen, jednostavno je još jedan Kiss-ov album u nizu. "Psycho circus" nije loš, ali nije ni ništa posebno - solidna hard rock ploča.

CYPRESS HILL - IV
Sony - izdano 6. Listopada '98.

Eto, dobili smo četvrti nastavak Cypress Hill sage. Na ovom studijskom uradku, momci su pokušali obnoviti svoju karijeru (po meni loš pokušaj). Uz već poznatu priču o gang-ovima, oružju (jadni oni koji zalutaju u crnačku četvrt u SAD-u), pridružili su "sex raps"(lošeg li filma). Moglo bi se reći da je ovaj album još jedan u moru sličnih, bez pravog lica i poruke. Iako ova vrsta glazbe nije ono što inače slušam, volim poslušati dobru hip-hop ili rap pjesmu. Međutim, ovaj uradak definitivno neće izazvati divljenje i navalu "novonastalih" kvazi-rapera i vjerojatno će i kod njihovih najvjernijih obožavatelja biti razočarenje.

CHRIS ISAAK - Speak of the devil
Reprise - izdano 22. Rujna '98.

Chris Isaak se proslavio radeći soundtrack za film David Lynch-a "Wild at heart". Njegova muzika je pravi primjer muzike koja se sluša na radiju po beskrajnim autoputovima američkih bespuća. Novi album "Speak of the devil" donosi nam 14 pjesama o ljubavi, njenom gubitku i naravno o autocesti. Od svih pjesama najpamtljivija je čini mi se ona pod nazivom "Please", koja je izabrana za prvi single. Za vrijeme preslušavanja događala mi se čudna stvar. Cijelo vrijeme sam mislio da je ovo nova ploča Roy Orbison-a, ali kako svi već znaju on je mrtav, a mrtvi ne pjevaju. Album je de ja vu ili bolje de ja heard. Svakako, onaj koji je zaljubljenik u duga putovanja i ugodnu glazbu odmah će kupiti ovaj album.

Glazba

Košarkaški turnir

Povodom druge godišnjice Veleučilišta održan je u organizaciji Studentskog zbora 1. Međunarodni košarkaški turnir nakon kojeg su nastupile ekipe Sveučilišta iz Mostara, Zagreba, Splita, ACMT-a, Veleučilišta, te ekipa profesora. O turniru smo razgovarali sa glavnim organizatorom i idejnim začetnikom turnira **Pericom Mijovićem**.

- Kako ste došli na ideju o organiziranju ovakvog turnira?

U razgovoru sa bivšim predsjednikom Studentskog zbora Slavenom Bogutom o turniru koji smo organizirali u travnju prošle godine, došli smo do ideje da povodom Dana Veleučilišta napravimo nešto veće.

- Tko vam je sve pomagao u organizaciji turnira?

U pripremama turnira su osim mene sudjelovali Studentski zbor, Studentski list Gregal, a veliku pomoć je pružio i rektor Milković.

- Je li bilo nekih većih problema?

Bio je problem oko dvorane, čiji su voditelji u prvobitnom dogovoru pristali na termine koje smo mi tražili, da bi nakon par dana odustali od istog. Međutim, nakon nekoliko sati razgovora između organizatora i predbacivanja tko je kriv, uspjeli smo srediti dvoranu, ali je turnir pomaknut za jedan dan. Na žalost, cijeli posao je pao na par ljudi i sve se radilo u zadnja dva dana, što ubuduće treba promijeniti.

- Znači planirate i slijedeće godine nešto slično?

Da, planiram opet održati košarkaški turnir, ali i veslačku regatu, te još neka iznenađenja. Što se košarke tiče, pokušat ćemo povećati broj ekipa na osam i to dovođenjem stranih Sveučilišta.

- Na turniru ste sudjelovali kao igrač (Profesori) i kao trener (Tigers-i). Kako ste to uspjeli uskladiti i kakav ste uspjeh postigli?

Odlično, iako ne mogu reći da sam kao trener dao sve od sebe. Međutim, dao sam 100% svojih mogućnosti kao igrač i kao organizator. Uspjeh je polovičan jer sam kao trener osvojio četvrto a kao igrač drugo mjesto.

- Tko je financirao projekt?

Dvoranu je platio studentski zbor, smještaj i prehranu za

igrače djelomično SC, a djelomično sami igrači, sudci su sudili besplatno, a besplatno smo dobili i osiguranje od Delta Security. Slijedeće godine će troškovi biti veći, pa ćemo tražiti pomoć od Grada i drugih sponzora.

- Po nekim najavama slijedeće godine će Veleučilište i ACMT zajedno zaigrati u B1 ligi?

Da, najvjerojatnije. Sa Veleučilišta će za Tigere (ACMT) igrati Njire, Dražeta i Bokun, a igrali bi i još neki da nije propisana dobna granica za B1 ligu. Zapravo, glavni cilj je približavanje studenata Veleučilišta i ACMT-a, a što se tiče rezultata u ligi očekujem dobru igru, jer smo s ovim pojačanjima jači na pozicijama na kojim inače nismo imali zamjene.

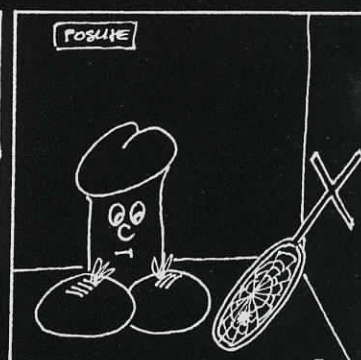
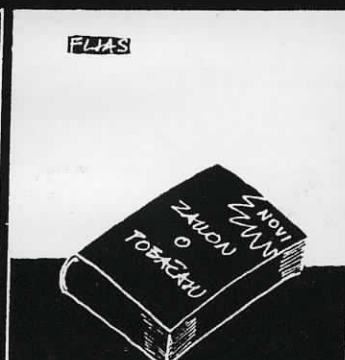
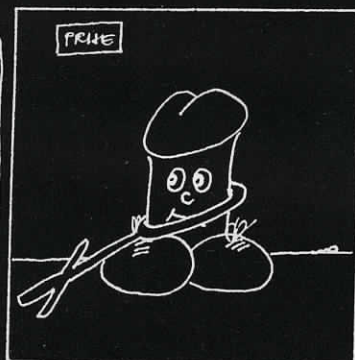
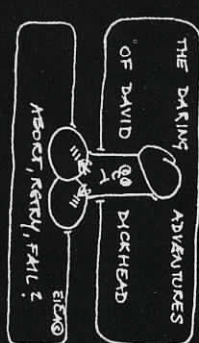
- Kako bi ocjenili turnir?

Sad će ispasti da iznosim samo loše strane turnira, ali studenti nisu ozbiljno shvatili turnir tako da navijača (studenata) paktički nije ni bilo. Istina, utakmice su se igrale u jutarnjim terminima, ali to nije opravdanje za vrlo slabu posjećenost. To je najveći nedostatak, jer sve organizatorske greške su posljedica neiskustva u ovako velikim projektima.

Rezultati turnira:

1. Sveučilište u Zagrebu
2. Profesori
3. Veleučilište u Dubrovniku
4. Tigers (ACMT)
5. Sveučilište u Mostaru
6. Sveučilište u Splitu

Kobni Mišo

Petak, pardon, subota, 13.03. 8 i 30, nema nikoga. Glavni sudac nervozno čupa kosu, jer su od dvadeset dva prijavljena igrača samo trojica čekala početak turnira. Tek u 9:30 nazire se konačna postava. Pojavilo ih se samo dvanaest i to sa jednosatnim zakašnjenjem, dok je kobni Mišo uletio tek na drugo kolo. Po šahovskim pravilima sudac mu je priznao jedan bod iz prvog kola, kojeg je Mišo utkao u maramu svoje spektakularne pobjede.

- Alo, Mišo imaš li malo vremena za intervju ?

Ma nemoj me sad, preša mi je... dobro ajde pošio je za Gregal, može. Mala prije me tlačio onaj iz Slobodne.

- Je li istina da si na turnir došao sa tuluma i to mrtav pjan ?

Da, to je istina. Kad sam pjan najbolje mi radi mozak.

- Koristiš li iste metode i za spremanje ispita ?

Naravno, vidiš dokle sam dogurao.

- Koliko si se pripremao za turnir?

Pet godina intenzivnog treninga svakog dana, što fizičkog što psihičkog.

- Jesi li ikad igrao u nekom šahovskom klubu ?

Ne, nikad nisam igrao. Ja sam totalni amater, ali jako dobro igram stolne igre, odnosno igre u kojima se ne treba puno kretati, kao što je pikado.

- Čuo sam da je u Mokošici jaka šahovska scena ?

Ovako, u Mokošici imate dvije mogućnosti: drogirat se ili igrati šah. Padre Tunjo je učinio čudo, da njega nema vladala bi samo droga.

- Koji su tvoji planovi za sljedeći šahovski turnir ?

Nemoj me ništa pitat, pusti me, vidiš da se već spremam, ha, ha.

- Bio je zanimljiv susret sa profesorom Šundricom, je li bio tvrd protivnik?

Da, da, bilo je velikih problema, on je izvrstan igrač i često postavlja zamke.

- Jedini poraz doživio si od Boža Brajovića, kako je to izgledalo ?

Božo je jako dobar pobijedio me je, ali ipak on je trenirao šah (doduše u osnovnoj školi).

- Koji je tvoj savjet mladim šahistima ?

Nek igraju šah, ali nek nauče mokošičku obranu, jer je jako opasna zbog toga što je mnogi velemajestori ne poznaju.

- Koju si nagradu osvojio za prvo mjesto ?

Nisam dobio ništa, jer je profesor Antun Franušić zagubio nagradu (to napiši). Ostao sam uskraćen za dvije večere. Stvarno sam razočaran kako se ovakve stvari mogu dogoditi i na jakom turniru.

- Još samo za kraj, reci mi kako si proslavio uspjeh ?

Napio sam se s mojom ekipom.

Tablica najboljih

1. Mišo Karlić
2. Božo Brajović
3. Lukša Cvjetović
4. prof. Antun Franušić
5. Maro Carević
6. prof. Jadran Šundrica
7. Ivan Grizelj
8. Stipe Vladić
9. Marcel Tamindžija
10. Željko Lončarić
11. Paol Vlašić - Roško
12. Alen Ređžović - Reggie
13. Maro Brčić

Razgovor: Ana Kaštelan

REGAL
Toni
Ceović

interview

Ana Kaštelan je jedna od onih djevojaka koje osvajaju na prvi pogled. Toliko bi riječi trebalo potrošiti da bi se opisali dojmovi nakon razgovora s Anom. Pristupačna, komunikativna, simpatična, skromna, a svi koji su je vidjeli znaju da je o njezinom izgledu nepotrebno govoriti. Kad nebiste znali s kim razgovarate sigurno ne bi pomislili da se radi o vrhunskoj sportašici. Ani, za razliku od većeg broja sportašica, slava ipak nije udarila u glavu. Razgovor s njom je protekao vrlo ugodno, a počeo je uobičajenim pitanjem o počecima.

Počela sam relativno kasno, u sedmom razredu, na nagovor prijateljice. To mi je bio prvi sport koji sam počela trenirati i tako je ostalo do sada.

- I ide ti dobro?

Pa, ja se nadam, trudim se biti što bolja.

- Smatraju te velikom nadom hrvatske odbojke?

Igrala sam za kadetsku, juniorsku, seniorsku reprezentaciju, ali još uvijek učim. Nemoj molim te o tome, nije moje da ocjenjujem.

- Ma dobro, ovo je i onako studentski list, pa ćemo više pričat o uobičajenim stvarima. Vjerovatno će ljude najviše zanimati gdje izlaziš.

Svukud pomalo. Izlazim sa svojim prijateljicama tamo gdje ima ljudi, gdje ima frajera (smijeh). Nemam baš neko posebno mjesto u koje stalno

zalazim. Volim poč u disco, volim se bacat.

- Šteta, sad ljudi neće znat gdje te mogu naći. Kakvu glazbu slušaš?

Ma slušam ti ja sve. Nemam određenu vrstu, slušam jednostavno ono što mi se sviđa. Možda bih izdvojila jedino Olivera Dragojevića.

- A što radiš u slobodno vrijeme?

Kad imam slobodnog vremena, a nemam ga baš previše, najviše volim spavati..., a čitam ja i knjige!

- Shakespearea, Dostojevskog i slično?

E sigurno. Volim pročitati kakvu zanimljivu knjigu. Ili pogledat kakav dobar film, poč u kino. Najviše volim filmove s Juliom Roberts, ženska je koma.

- Muški dio čitateljstva će najviše zanimati jesi li slobodna?

Nisam slobodna, imam malog.

- Znači da nam onda nećeš dati broj telefona?

Točno.

- I za kraj, čitaš li Gregal?

Nisam ga nikad pročitala, ali čula sam od frendice da je dobar, da ima zanimljivih tekstova. Ipak, ovaj ću broj potražiti.

GREGAL TRIBUNE: Kronika 9761

Hacker's crackdown

Dana 31. veljače 1999. oko 18:35 u zgradi Veleučilišta u Dubrovniku zajedničkom akcijom Ministarstva unutarnjih poslova, Interpol i djelatnika dubrovačke grane CARNet-a, na djelu je uhvaćena grupa malicioznih hackera koja je svoje zločinačke pothvate vršila već tri godine.

Tom prilikom privedeni su redom: **A. M.** poznat kao MeDo alias Acko alias Brom alias Radna Skela alias BiCoB (godina 21), **A. B.** poznat kao Fuhrer alias Adi (godina 20), **H. A.** poznat kao Superhik alias Nick (godina 20), **F. H.** poznat kao Frankie alias Bingo (godina 22), **Z. P.** poznat kao Cancerman (godina 20) i **D. G.** poznat kao Fiju alias Briju alias Hacıjuma (godina 21).

Ta grupa je imala veoma uhodan sistem, koji je uspješno radio već duže vrijeme. A. M. bi, mircizirajući se, primao raznorazne poslovne ponude od zainteresiranih stranaka, te bi nakon pomnog razmatranja odabirao one koje su mu se činile najpovoljnijima. Podatke bi proslijedio do H. A., koji bi svojim telenetizirajućim sposobnostima, uspio pribaviti informacije neophodne za provalu u određeni kompjuterski sistem. Nakon toga bi F. H., ovisno o dobivenim podacima, generirao source kod koji bi zatim na određenoj platformi bio i iskompajlisovan. Dobivene aplikacije bi zatim, modemsom vezom (kako se nikome ne bi moglo ući u trag), iz stana A. B. bile transferizovane do kompjuterskog sistema koji bi trebalo probiti. Tad bi na scenu stupao D. G. koji bi obavio hackerski dio posla, probio zaštitu sistema i došao do traženih podataka.

Zadnji dio posla obavljao bi Z. P. koji bi generirao lažne brojeve kreditnih kartica i bankovne račune, preko kojih se trebala obaviti isplata.

Sve je to savršeno funkcioniralo dok bivši CARNet-ov sistem-inženjer **D. M.** poznatiji kao Brada (koji je dobio otkaz upravo zbog nesposobnosti da ukroti gore navedene hackere), nije prijavio inkriminovanu grupu. Kako je grupa namjeravala hakizirati jedan srpski server

(tocije afrodita.rcub.bg.ac.yu),

pozvan je i Interpol, koji je svojim savjetima pomogao kod uhićenja. Svoj obol

dali su i manje-više

n e s p o s o b n i

administratori sa Veleučilišta u

Dubrovniku **K.T.** poznat

kao Casper i **B. R.** poznat

kao Bronco Billy, koji su svojim

neznanjem i dopustili da njihov

server bude baza za hakerska djela.

Dakle, tog su se dana hackeri

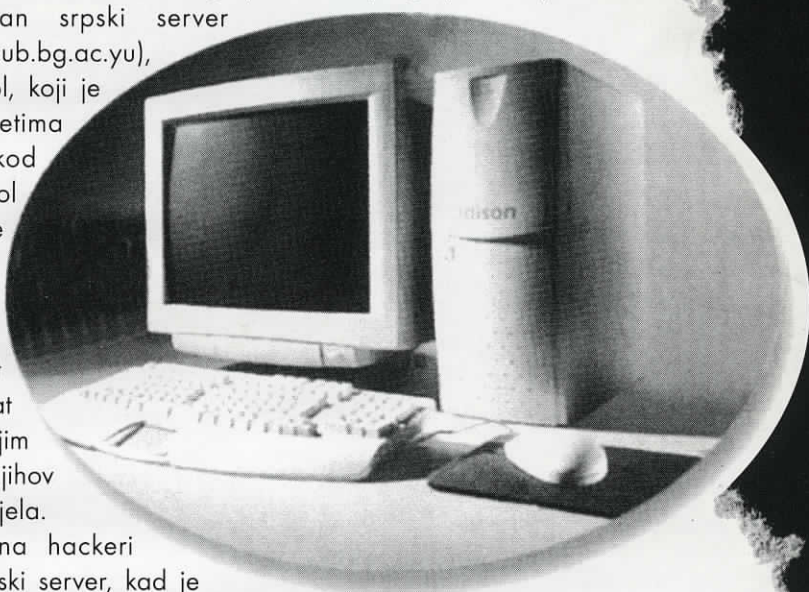
spremali za provalu na srpski server, kad je

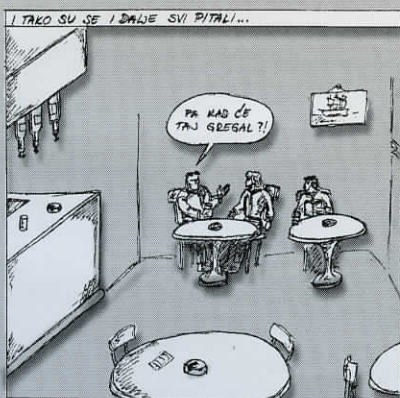
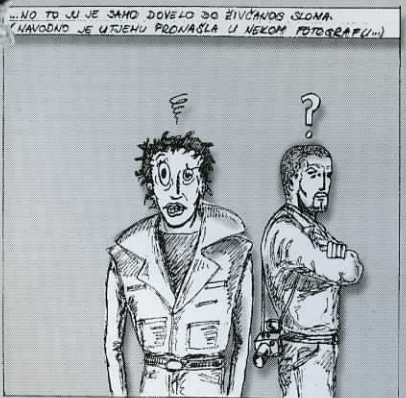
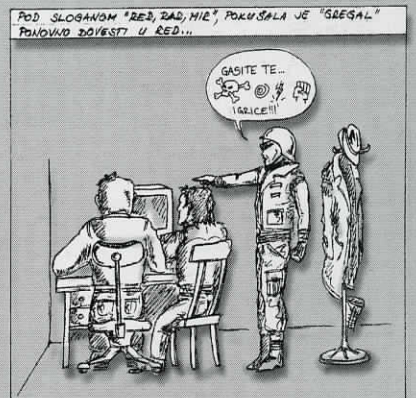
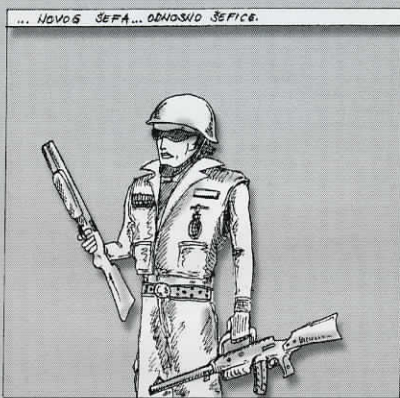
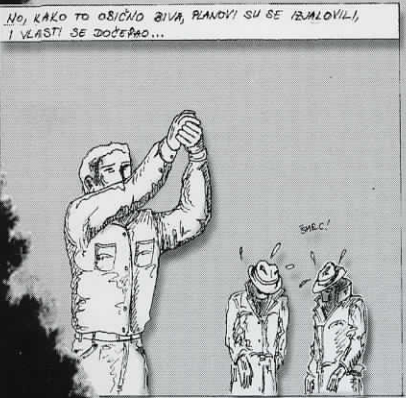
oko pedeset do zuba naoružanih policajaca, vrhunski

obučeni specijalaca i slembavih CARNet administratora upalo u prostorije Veleučilišta. Brzom

akcijom hackeri su uzapćeni, diskete (pogotovo one velike, jer na njih stane više podataka) zaplijenjene, a inkriminirajući kompjuteri uvedeni u zapisnik kao dokazi.

Time je završilo jedno doba koje su svojim zločinačkim pothvatima označili i ti mladi, nesavjesni hackeri. Očekuje se da će sva šestorica dobiti maksimalne, smrtne kazne i time poslužiti kao primjer svima koji imaju slične namjere.

Dubrovnik, međunarodni visokoobrazovni i znanstveni centar

Na inicijativu Veleučilišta i nakon višemjesečnog rada na projektu, u subotu 24.04.1999. g. u Gradu je potpisana Povelja o razvitku Dubrovnika kao međunarodnog visokoobrazovnog i znanstvenog središ ta (DISEC). Potpisnici ove Povelje su Milena Žic-Fuchs, u ime vlade RH, Nikola Ružinski, u ime Ministarstva znanosti i tehnologije, Žana Baća - Minisatrstvo razvitka i obnove, Ivo Padovan HAZU, Zdenko Kovač - Sveučiliš te u Zagrebu, fra. Jozo Sopta Dubrovačka biskupija, Mile Pešorda odjel za suradnju sa UNESCO om, Helmut Monitz - IUC, Matko Milković - Veleučilište u Dubrovniku, Vesna Vrtiprah FTVT, Don Hudspeth ACMT, Ivona Marasović Institut za oceanografiju i ribarstvo, Rikard Rosetti Dubrovačko neretvanska županija, Vido Bogdanović gradonačelnik grada Dubrovnika, Ivana Burdelez MSHS.

Potpisnici Povelje naglasili su kako će se grad Dubrovnik nastaviti razvijati u međunarodno znanstveno i visokoobrazovno središte, što je sukladno očekivanom nastavku razvitka pomorstva i turizma kao dominantnih gospodarskih grana. Osim što će predstavljati ključnu polugu budućeg razvoja grada, ovaj projekt pomoći će i međunarodnoj prepoznatljivosti Hrvatske u visokoobrazovnom i znanstvenom smislu.

Nositelj i glavni koordinator projekta DISEC jest Veleučilište u Dubrovniku, a osim potpisanih institucija u ostvarenju projekta sudjelovati će i brojne drugi pojedinci i institucije. Među ostalim, kao obrazlož enja ovog projekta stoji i to da se projekt temelji na bogatoj tisućljetnoj tradiciji hrvatskog jezika, kulture, znanosti i umjetnosti grada Dubrovnika; najboljim primjerima znanstvenog i kulturnog djelovanja katolič ke crkve, posebno kroz redove Franjevaca, Dominikanaca i Isusovaca u Gradu; uspješnom djelovanju ostalih Sveučilišta u Hrvatskoj, kao i prvog Veleučilišta (VDU), kao nasljednika četrdesetogodišnjeg djelovanja Visoke pomorske š kole i Pomorskog fakulteta, te tridesetogodišnjem djelovanju FTVT-a. Nadalje se spominje i odlična suradnja sa inozemnim visokoobrazovnim i znanstvenim institucijama, kao i djelovanje brojih znanstvenih institucija u Dubrovniku (IOR, ZIKD, ZPZ, AT).

S obzirom da je Dubrovnik jedinstvena spomenička cjelina s okolnim prostorom bogatim kulturnim dobrima, te urbanom razinom, kulturnom i znanstvenom tradicijom, postojećim stručnjacima i ustanovama i prikladnom veličinom ima sve preduvjete "Sveučilišnog rada". Potpisnici ove Povelje obavezali su se da će do 01. listopada 1999. godine sačiniti i usuglasiti provedbeni plan prve faze DISEC-a.

VELEUČILIŠTE U DUBROVNIKU
Prijemno Broj
26.4.99. 400/199

REPUBLIKA HRVATSKA

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
MINISTARSTVO ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE
MINISTARSTVO KULTURE
MINISTARSTVO RAZVITKA I OBNOVE
HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
DUBROVAČKA BISKUPIJA
ODJEL ZA SURADNJU S UNESCO-om
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA
INTERUNIVERZITETSKI CENTAR DUBROVNIK
VELEUČILIŠTE U DUBROVNIKU
FAKULTET ZA TURIZAM I VANJSKU TRGOVINU
SVEUČILIŠTE U SPLITU
AMERICAN COLLEGE OF MANAGEMENT AND TECHNOLOGY
INSTITUT ZA OCEANOGRAFIJU I RIBARSTVO
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
GRAD DUBROVNIK

POVELJA

O RAZVITKU DUBROVNICA KAO MEĐUNARODNOG
VISOKOOBRAZOVNOG I ZNANSTVENOG SREDIŠTA
DUBROVNIK - INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND EDUCATIONAL CENTER

Dubrovnik, travanj 1999.

Vlada Republike Hrvatske *Milena Žic-Fuchs*

Ministarstvo znanosti i tehnologije *N. Ružinski*

Ministarstvo kulture *Ž. Baća*

Ministarstvo razvitka i obnove *I. Padovan*

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti *Z. Kovač*

Sveučilište u Zagrebu *J. Sopta*

Dubrovačka biskupija *M. Pešorda*

Odjel za suradnju s UNESCO-om, MVP *M. Monitz*

Interuniverzitetski centar u Dubrovniku *H. Monitz*

Veleučilište u Dubrovniku *V. Vrtiprah*

Fakultet za turizam i vanjsku trgovinu Sveučilišta u Splitu *D. Hudspeth*

American College of Management and Technology *I. Marasović*

Institut za oceanografiju i ribarstvo *R. Rosetti*

Dubrovačko-neretvanska županija *V. Bogdanović*

Grad Dubrovnik *I. Burdelez*

MSHS

